WALES AUDIT OFFICE
SWYDDFA ARCHWILIO CYMRU

Rhagfyr 2010

Awduron: Philip Jones, Ena Lloyd a Stephen Lisle

Cyf: 602A2010

Arlwyo mewn Ysbytai

Bwrdd Iechyd Hywel Dda

Ein casgliad cyffredinol yw, er bod eisoes ffocws proffesiynol cryf ar faeth sy'n arddangos llawer o arferion da, mae angen sefydlu trefniadau cynllunio a busnes arlwyo cyson, a mynd i'r afael ag amrywiadau mewn safonau ar lefel ward.

Cynnwys

Crynodeb ac Argymhellion	4
Adroddiad Manwl	
Trefniadau rheoli a chynllunio strategol Mae agenda ar gyfer maeth wedi'i nodi'n glir ar draws y Bwrdd Iechyd, er bod angen sefydlu fframwaith cynllunio a busnes cyson ar gyfer arlwyo	8
Caffael, cynhyrchu a rheoli costau Mae trefniadau caffael bwyd effeithiol a diogel ar waith er bod systemau cynhyrchu bwyd a rheoli costau yn amrywio, gan awgrymu bod potensial i sicrhau gwell cysondeb a gwella effeithlonrwydd	11
Dosbarthu bwyd i'r ward Mae'r rhan fwyaf o wardiau'n derbyn bwyd mewn cyflwr da er bod lle i wella profiad cleifion o hyd	18
Diwallu anghenion maeth cleifion a chefnogi gwellhad Mae rheolwyr wardiau'n canolbwyntio'n glir ar yr angen i sicrhau cymorth priodol o ran arlwyo a maeth, er bod perfformiad yn amrywio ac ni chofnodwyd rhai agweddau ar statws maethol cleifion	21
Casglu barn cleifion a rhannu gwybodaeth Mae barn cleifion ar fwyd ysbyty a gwasanaethau arlwyo'n cael ei gasglu mewn sawl ffordd ac mae'r Bwrdd Iechyd yn bwriadu gwneud hyn yn fwy cyson gan rannu'r canlyniadau yn ehangach	25
Atodiadau	
Y dull archwilio	27
Cymharu costau	29
Profiad cleifion	41

Statws yr adroddiad hwn

Paratowyd y ddogfen hon at ddefnydd mewnol Bwrdd Iechyd Hywel Dda fel rhan o'r gwaith a gyflawnir yn unol â swyddogaethau statudol, y Cod Ymarfer Archwilio a'r Datganiad o Gyfrifoldebau a gyhoeddwyd gan Archwilydd Cyffredinol Cymru.

Nid oes unrhyw gyfrifoldeb ar Swyddfa Archwilio Cymru (yr Archwilydd Cyffredinol a'i staff) mewn perthynas ag unrhyw aelod, cyfarwyddwr, swyddog na chyflogai arall yn unigol, nac i unrhyw drydydd parti.

Os ceir cais am wybodaeth y gall y ddogfen hon fod yn berthnasol iddi, tynnir sylw at y Cod Ymarfer a gyhoeddwyd o dan adran 45 o Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000. Mae Cod adran 45 yn nodi'r arfer a ddisgwylir gan awdurdodau cyhoeddus wrth ymdrin â cheisiadau, yn cynnwys ymgynghori â thrydydd parti perthnasol. Mewn perthynas â'r ddogfen hon, mae Archwilydd Cyffredinol Cymru (a, lle y bo'n gymwys, ei archwilydd penodedig) yn drydydd parti perthnasol. Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynglŷn â datgelu neu ailddefnyddio'r ddogfen hon i Swyddfa Archwilio Cymru yn infoofficer@wao.gov.uk

Crynodeb

1. Mae gwasanaethau arlwyo mewn ysbytai yn rhan hanfodol o ofal cleifion ac mae prydau bwyd maethlon, o safon, yn gwneud cyfraniad allweddol at y broses o adsefydlu a gwella cleifion. Mae gwasanaethau arlwyo effeithiol yn dibynnu ar gynllunio a chydgysylltu nifer o brosesau'n drwyadl gan gynnwys cynllunio bwydlenni, caffael, cynhyrchu bwyd a dosbarthu prydau bwyd i wardiau a chleifion. Rhaid cael cyfathrebu da ar draws y grwpiau amrywiol o staff sy'n rhan o'r gwaith, gan gynnwys rheolwyr, staff arlwyo, deietegwyr, nyrsys, staff cymorth a phorthorion.
2. Dylai'r canlyniad fod yn wasanaeth arlwyo hyblyg, cost-effeithiol sy'n cynnig dewis da o brydau bwyd maethlon i ateb gofynion deietegol penodol cleifion. Mae angen i statws maeth cleifion gael ei asesu a'i fonitro'n gywir, a dylid rhoi trefniadau ar waith i helpu cleifion i fwyta a mwynhau eu prydau bwyd mewn amgylchedd sy'n eu hannog i fwyta.
3. Mae pwysigrwydd bwyd ysbyty i helpu gwellhad cleifion wedi cael ei gydnabod mewn nifer o fentrau gan Lywodraeth y Cynulliad. Y fenter ddiweddaraf yw Llwybr Gofal Maeth Ysbytai a datblygiad siartiau cofnodi bwyd Cymru gyfan i gofnodi cymeriant bwyd a diod. Hefyd, cafwyd rhaglen hyfforddi *Gwella Gofal Maethol* i bob rheolwr ward. Mae'r mentrau hyn yn cefnogi menter *Rhyddid i Arwain, Rhyddid i Ofalu* a gynlluniwyd i rymuso prif nyrsys wardiau i gael mwy o reolaeth ar ddigwyddiadau ar eu wardiau. Caiff arferion gorau mewn gofal maeth eu gwreiddio ymhellach drwy Safonau Gofal Iechyd penodol ac offeryn archwilio lefel y ward, *Hanfodion Gofal*.
4. Er bod rhai enghreifftiau calonogol o arfer da'n gysylltiedig ag arlwyo mewn ysbytai, dangosodd gwaith gan y Comisiwn Archwilio yng Nghymru yn 2001-02 fod angen ailadrodd y rhain yn ehangach a chryfhau arferion mewn nifer o feysydd. Ers hynny, mae data blynyddol ar berfformiad cyfleusterau a gasglwyd gan Stadau Iechyd Cymru wedi tynnu sylw at amrywiadau sylweddol rhwng ysbytai o ran costau dyddiol bwydo claf, a phroblemau parhaus gyda gwastraffu bwyd – gadawyd tua 880,000 o brydau heb eu cyffwrdd yn 2008-09. Awgrymodd data Stadau Iechyd Cymru hefyd fod y broses o gyflwyno arfer da cydnabyddedig, fel amser bwyd wedi'i ddiogelu a dadansoddiad maethol o fwydlenni yn anghyson.
5. Mae Swyddfa Archwilio Cymru wedi penderfynu felly ei bod hi'n bryd cynnal gwaith archwilio pellach ar arlwyo mewn ysbytai i adolygu cynnydd ers cyhoeddi adroddiad y Comisiwn Archwilio yng Nghymru, ac i archwilio i ba raddau y mae arferion a nodwyd yn Llwybr Gofal Maeth Ysbytai yn cael eu cyflwyno.
6. Ceisiodd ein hadolygiad bennu a oedd ysbytai yng Nghymru'n darparu gwasanaethau arlwyo effeithlon sy'n cydymffurfio ag arfer da cydnabyddedig. Edrychodd ein gwaith archwilio ar 'gadwyn fwyd' arlwyo ysbyty o'r gwaith cynllunio a chaffael i ddosbarthu'r bwyd i'r ward a rheoli amser prydau bwyd.

7. Mae ein gwaith gyda Bwrdd Iechyd Hywel Dda (y Bwrdd Iechyd) wedi cynnwys gwaith maes yn Ysbyty Llwynhelyg (YLl), Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru (YCGC), Ysbyty Bronglais (YB), ac Ysbyty Tywysog Philip (YTP), gydag ymweliadau â'r wardiau canlynol.

Ffigur 1: Wardiau yr ymwelwyd â hwy

Ysbyty	Ward
YCLl	4
YCLl	7
YCLl	11
YCGC	Padarn
YCGC	Preseli
YCGC	Gwenllian
YB	Rheidol
YB	Ystwyth
YB	Owain
YTP	UDU
YTP	4
YTP	5

8. Mae canfyddiadau ein harchwiliad yn seiliedig ar ddadansoddiad o ddata ariannol sy'n ymwneud ag elfennau'r gwasanaeth arlwyo ar gyfer cleifion a'r rhai nad ydynt yn gleifion ar gyfer ein cyfnod cyfeirio sef 2008-09. Rydym yn cydnabod, yn dilyn y cyfnod hwnnw, bod set unigol o drefniadau cyfrifyddu wedi'u cyflwyno a bydd y rhain yn cael eu defnyddio fel rhan o'n gwaith parhaus gyda'r Bwrdd Iechyd i ddarparu sicrwydd ariannol priodol.

9. Hefyd, aethom ati i gynnal arolygon cleifion i gasglu eu profiad o fwyd ysbyty. Mae rhagor o fanylion am y dull archwilio yn Atodiad 1.

10. Ein casgliad cyffredinol yw, er bod eisoes ffocws proffesiynol cryf ar faeth sy'n arddangos llawer o arferion da cydnabyddedig, mae angen sefydlu trefniadau cynllunio a threfniadau busnes arlwyo cyson, ac mae angen mynd i'r afael ag amrywiadau mewn safonau ar lefel ward.

11. Daethom i'r casgliad hwn am y rhesymau canlynol:

- mae agenda maeth wedi'i nodi'n glir ar draws y Bwrdd Iechyd, er bod angen sefydlu fframwaith cynllunio a busnes cyson ar gyfer arlwyo;
- mae yna drefniadau caffael bwyd effeithiol a diogel ar waith er bod systemau cynhyrchu bwyd a rheoli costau yn amrywio, gan awgrymu bod potensial i sicrhau gwell cysondeb a gwella effeithlonrwydd;
- mae'r rhan fwyaf o'r wardiau yn derbyn bwyd mewn cyflwr da er bod lle i wella profiad cleifion o hyd;
- mae rheolwyr wardiau'n canolbwyntio'n glir ar yr angen i sicrhau cymorth priodol o ran arlwyo a maeth, er bod perfformiad yn amrywio ac ni chofnodwyd rhai agweddau ar statws maethol cleifion; ac

- mae barn cleifion am fwyd ysbyty a’r gwasanaethau arlwyo yn cael ei gasglu mewn sawl ffordd ac mae’r Bwrdd Iechyd yn bwriadu gwneud hyn yn fwy cyson gan rannu’r canlyniadau yn ehangach.

12. Wrth ffurfio’r casgliadau hyn, nodwyd bod y gwasanaeth arlwyo a’r ffordd y mae’r Bwrdd Iechyd yn darparu ei wasanaethau yn cynnwys nifer o gryfderau allweddol. Mae’r rhain yn cynnwys:
    - arweiniad proffesiynol cadarn gan y Cyfarwyddwr Gweithredol Nyrsio a Bydwreigiaeth (EDNM) ar faterion yn ymwneud â maeth;
    - ymrwymiad clir ar draws pob grŵp proffesiynol, ar bob lefel, i’r agenda maeth ac arlwyo; a
    - fframwaith strategol sefydliadol clir i weithredu gwelliant ym maes arlwyo.

13. Mae nifer o feysydd allweddol y gellid eu gwella gan gynnwys y canlynol:
    - diffyg fframwaith cynllunio a busnes arlwyo cyson ar draws y Bwrdd Iechyd a all rwystro’r gwaith o wneud penderfyniadau cyson;
    - arafwch datblygiad o ran cynllunio bwydlenni a datblygu polisi;
    - diffyg polisi cymhorthdal bwyd ar gyfer bwyd i’r rhai nad ydynt yn gleifion yn arwain at gymhorthdal o £551,474 gan y Bwrdd Iechyd;
    - amrywiadau ym mherfformiad wardiau ynglŷn â’r defnydd o amser bwyd wedi’i ddiogelu;
    - y fformat a’r prosesau cofnodi ar gyfer gwybodaeth sy’n ymwneud â maeth cleifion yn y nodiadau nyrsio sy’n ei gwneud hi’n anoddach i wybod beth yw statws maethol claf a’i fonitro; a
    - rhannu gwybodaeth rhwng grwpiau staff o fewn ysbytai ac mewn ysbytai gwahanol am faterion arlwyo a maeth a all fod yn cael ei rhwystro gan ffiniau proffesiynol a sefydliadol.

14. Mae’r adroddiad manwl sy’n dilyn y crynodeb hwn yn rhoi rhagor o wybodaeth am bob un o’r meysydd y bu’r archwilwyr yn edrych arnynt.

Argymhellion

15. Cododd nifer o argymhellion o'r adolygiad hwn. Cânt eu rhestru isod.

Trefniadau rheoli a chynllunio strategol	
A1	Cryfhau trefniadau cynllunio ar gyfer arlwyo er mwyn sicrhau agenda glir a chyson ar gyfer y gwasanaeth arlwyo ar draws y Bwrdd Iechyd.
A2	Lleihau'r amser a gymer i ddatblygu a sefydlu prosesau arlwyo a maeth newydd.
A3	Gwella trefniadau craffu'r Bwrdd ar gyfer monitro risgiau a pherfformiad arlwyo a maeth.
Caffael, cynhyrchu a rheoli costau	
A4	Cyflwyno polisi cymhorthdal clir i bennu'r fframwaith ar gyfer cyflenwi gwasanaethau arlwyo nad ydynt ar gyfer cleifion.
Caffael, cynhyrchu a rheoli costau	
A5	Datblygu trefniadau cyfriflyfr cyson ar draws y Bwrdd Iechyd i sicrhau bod digon o wybodaeth fusnes gadarn ar gael am arlwyo.
A6	Gwella'r trefniadau monitro gwastraff bwyd presennol i adlewyrchu effeithlonrwydd cynhyrchu yn gywir a helpu i nodi'r potensial i wella'r systemau cyfredol.
Dosbarthu bwyd i'r ward	
A7	Cyflwyno amserau bwyd wedi'u digoleu ar gyfer pob amser bwyd yn yr holl wardiau priodol er mwyn efelychu'r dull a fabwysiadwyd yn y wardiau gorau.
A8	Atgyfnerthu'r angen i lanhau dwylo cleifion.
A9	Sicrhau bod maeth priodol yn cael ei gynnwys yn y rhaglen hyfforddi ar gyfer staff arlwyo sy'n gweithio ar y wardiau er mwyn gwella'u hymwybyddiaeth o'i bwysigrwydd a'r angen i ddilyn gweithdrefnau wardiau.
Diwallu anghenion maeth cleifion a chefnogi gwellhad	
A10	Atgyfnerthu'r angen i fesur pwysau a thaldra cleifion er mwyn cyfrifo Mynegai Màs y Corff (BMI) cysylltiedig cleifion.
A11	Gwella fformat a'r mathau o wybodaeth sy'n ymwneud â maeth a gofnodir yn y nodiadau nyrsio i gleifion.
A12	Datblygu dulliau ymarferol i gynorthwyo'r gwaith o gwblhau siartiau cofnod bwyd a siartiau mewnbwn/allbwn hylif yn rheolaidd.
Casglu barn cleifion a rhannu gwybodaeth	
A13	Cyflwyno trefniadau effeithiol ar gyfer rhannu gwybodaeth am farn cleifion ar y gwasanaeth rhwng rheolwyr wardiau a'r gwasanaeth arlwyo.
A14	Cynnwys cleifion yn llawn wrth ddatblygu'r gwasanaeth arlwyo, gan ddatblygu'r profiadau cadarnhaol diweddar o gynnwys cleifion.

Trefniadau rheoli a chynllunio strategol

16. Mae agenda ar gyfer maeth wedi'i nodi'n glir ar draws y Bwrdd Iechyd, er bod angen sefydlu fframwaith cynllunio a busnes cyson ar gyfer arlwyo. Daethom i'r casgliad hwn am y rhesymau canlynol:
    - mae yna arweiniad proffesiynol cryf mewn perthynas â maeth cleifion ac mae polisi maeth sengl wedi'i ddrafftio ar draws y Bwrdd Iechyd;
    - mae'r gwasanaethau arlwyo lleol yn cael eu rheoli'n dda o fewn strwythurau lleol ar wahân ond nid oes yna fframwaith busnes a chynllunio sefydliadol sengl ar gyfer y gwasanaeth arlwyo;
    - mae staff arlwyo, deietegwyr, nyrsys maeth arbenigol a therapyddion lleferydd ac iaith yn cael eu defnyddio'n dda yn lleol yn y prosesau arlwyo;
    - mae'r gwaith o ddatblygu bwydlenni wedi cymryd mwy o amser i'r gwblhau nag y tybiwyd yn wreiddiol er bod trefniadau bellach yn fwy cyson ers cyflwyno bwydlen sengl i gleifion ar draws y sefydliad; ac
    - mae yna gyfle i wella'r wybodaeth y mae'r Bwrdd yn ei derbyn am berfformiad y gwasanaethau arlwyo fel y gellir craffu yn fwy cadarn ar risgiau a heriau.
17. Mae'r tabl canlynol yn crynhoi'r canfyddiadau sy'n cefnogi'r casgliad.

Tabl 1: Trefniadau rheoli a chynllunio strategol

Ymarfer disgwyliedig	Ar waith?	Rhagor o wybodaeth
Cynllunio gwasanaeth		
Mae gan y Bwrdd Iechyd strategaethau a pholisïau clir ar arlwyo a maeth.	✓/✗	Mae gan y Bwrdd Iechyd agenda glir ar gyfer maeth sy'n cael ei harwain gan y Cyfarwyddwr Gweithredol Nyrsio a Bydwreigiaeth (EDNM). Mae fersiwn drafft o strategaeth maeth sengl wedi'i baratoi. Mae gwasanaethau arlwyo lleol yn cael eu rheoli'n dda, ar wahân, o fewn strwythur newydd y Sir. Fodd bynnag, nid oes fframwaith cynllunio a busnes arlwyo yn sail i drefniadau arlwyo'r Bwrdd Iechyd. Mae hyn wedi creu ansicrwydd yn y gwasanaeth arlwyo oac ynglŷn â'r ffordd y caiff y gwasanaeth ei ddatblygu. Efallai y bydd swydd gwasanaethau gwesty proffesiynol arfaethedig yn rhoi cyfle i ddatblygu dull cydgysylltiedig, er y bydd hyn yn bodoli o fewn trefniadau rheoli llinell ar wahân yn strwythurau'r sir.

Ymarfer disgwyliedig	Ar waith?	Rhagor o wybodaeth
Cynllunio gwasanaeth (parhad)		
Mae cynllun y bwydlenni yn adlewyrchu'r strategaeth a'r polisi.	✓/✗	Yn y gorffennol, roedd y gwaith o ddylunio bwydlenni yn cael ei gyflawni yn y Siroedd ac yn adlewyrchu polisi maeth a oedd yn bodoli eisoes ym mhob ardal. Mae'r Bwrdd Iechyd wedi datblygu a llunio polisi maeth sengl. Yn ddiweddar, mae bwydlenni Sir Gaerfyrddin wedi'u mabwysiadu gan ddwy Sir arall y Bwrdd Iechyd. Mae yna rai gwahaniaethau o hyd sydd angen sylw os yw'r newid hwn yn mynd i fod yn gwbl effeithiol. Er enghraifft, nid oes gan YCLI unrhyw 'gogyddion deiet' sy'n arbenigo yn y gwaith o baratoi dewisiadau ansafonol. Mae adolygiad o ddeietau wedi'u haddasu o ran ansawdd ar y gweill. Mae hyn wedi codi materion a all gymryd sawl mis i'w cyflawni.
Mae deietegwyr a chlinigwyr yn cyfrannu'n llawn at y gwaith o ddatblygu polisi a strategaethau a chynllunio bwydlenni	✓	Mae swydd ddeietegol arweiniol (rhannu swydd) ar gael yn y Bwrdd Iechyd, sy'n darparu'r ffocws proffesiynol a gweithredol i'r staff hynny ar draws y Bwrdd Iechyd. Mae deietegwyr a chlinigwyr eraill yn asesu'r holl fwydlenni, eu helfennau a'u cynhwysion ac yn eu dilysu. Deietegwyr oedd un o'r partïon arweiniol yn y gwaith o ddatblygu polisi maeth y Bwrdd Iechyd, sy'n cael ei ddatblygu i gynnwys materion maeth cymunedol a gofal sylfaenol. Caiff y drafft diwygiedig ei gwblhau yn ystod ail hanner 2010. Ym mhob ardal, waeth beth oedd y trefniadau lleol, dywedodd y staff bod y prosesau ar gyfer datblygu a newid bwydlenni wedi cymryd mwy o amser nag oeddynt yn ei ddymuno (wedi cymryd dwy flynedd mewn un achos). Cydnabyddir y byddai dull 'gorchwyl a gorffen' yn cynorthwyo i gyflymu'r newid er nad yw'r gwasanaeth deietegol yn ffynhonnell benodol ar gyfer y gwaith hwn.
Mae'r strategaeth yn nodi'r dull mwyaf effeithlon a chost-effeithiol o gynhyrchu bwyd.	✓	Mae trefniadau'r Bwrdd Iechyd ar gyfer cynhyrchu a chyflenwi bwyd yn amrywio ar draws y Siroedd. Nid oes unrhyw gynllun penodol i gysoni trefniadau ar gyfer cynhyrchu bwyd.
Tystiolaeth o gynllunio gweithlu yn ôl y galw am staff arlwyo.	✓	Mae lefelau staffio wedi'u hen sefydlu ac yn cysylltu'n fras â gofynion cynhyrchu gweithredol. Mae yna wahaniaethau yn y cyflenwadau staff yn y gwahanol wasanaethau arlwyo yn y sefydliad, ac mae yna farn bod y cyflenwad staff yn uwch yn YCGC, er y gall hyn adlewyrchu buddsoddiad mewn staff megis cogyddion deiet arbennig.

Ymarfer digwyliedig	Ar waith?	Rhagor o wybodaeth
Trefniadau rheoli		
Mae atebolrwydd gweithredol dros arlwyo wedi'i nodi'n glir.	✓	Mae'r EDNM yn cael ei nodi'n glir fel yr aelod o'r Bwrdd sy'n gyfrifol am faeth. Yn yr ymddiriedolaeth gyfun flaenorol, roedd y gwasanaethau arlwyo yn adrodd trwy'r strwythur nyrsio yn uniongyrchol bron i'r EDNM. Roedd rheolwyr arlwyo yn ystyried hyn yn drefniant effeithiol gan ei fod yn eu dwyn yn agosach at brosesau gwneud penderfyniadau'r weithredaeth. Mae cyflwyno strwythur rheoli lleol ar sail sir wedi creu mwy o bellter rhwng rheolwyr arlwyo a'r weithredaeth sydd bellach yn atebol am y gwasanaethau hyn i'r Bwrdd Iechyd. Mae llinell o gyfrifoldeb proffesiynol yn dal i gael ei thynnu rhwng rheolwyr arlwyo a'r EDNM ar faterion maeth.
Mae'r Bwrdd yn derbyn digon o wybodaeth am berfformiad ac ymarfer mewn perthynas ag arlwyo a maeth.	✓/✗	Mae adroddiadau a gyflwynwyd i'r Bwrdd wedi amlygu'r agenda maeth yn glir, er nad yw'n glir bod materion gweithredol y gwasanaeth arlwyo mor amlwg ag y dylent fod.
Mae grŵp amlddisgyblaethol wedi'i sefydlu i oruchwylio'r modd y mae'r gwasanaeth arlwyo yn cael ei gyflawni.	✓	Mae'r Grŵp Llywio Maeth yn gryf ac yn gymharol drefnus. Cydnabyddir yr angen i newid i gynnwys gofal sylfaenol o fewn cwmpas ei weithgareddau. Mae'r grwpiau maeth gweithredol ym mhob sir i gael eu cryfhau trwy gynnwys y sector gofal sylfaenol ac annibynnol. Cydnabu'r rheolwyr arlwyo nad oes unrhyw allu i wneud penderfyniadau gweithredol effeithiol i arwain y gwahanol wasanaethau arlwyo'r Bwrdd Iechyd yn yr un cyfeiriad ac eithrio trefniadau ewyllys da sy'n bodoli rhyngddynt hwy.
Penodwyd nyrs arwain i helpu i weithredu'r strategaeth a sicrhau arferion maeth da.	✓	Mae Cyfarwyddwyr Cynorthwyol Nyrsio ar gyfer Ymarfer Nyrsio yn cynorthwyo'r EDNM ar faterion maeth. Mae yna ddwy nyrs faeth arbenigol hefyd.
Mae disgrifiadau swyddi ac ystod cyflogau i staff arlwyo wedi'u cysoni ledled y Bwrdd Iechyd.	✓	Mae goblygiadau ariannol cysoni trwy A4C yn dal dan ystyriaeth. Cafodd gwaith cysoni ei wneud gan yr ymddiriedolaethau a oedd yn bodoli eisoes ond y farn yw nad yw'r effaith wedi bod yn gyson i'r holl staff ar draws y Bwrdd Iechyd.
Mae lefel absenoldebau oherwydd salwch ymhell o fewn y lefelau derbyniol ac yn cael eu rheoli'n dda.	✓	Mae absenoldeb oherwydd salwch yn amrywio ar draws y Bwrdd Iechyd ac yn cael ei reoli'n gymharol dda. Mae rhywfaint o gyfle i rannu arferion ar ddulliau effeithiol o reoli absenoldebau staff.

Caffael, cynhyrchu a rheoli costau

18. Mae trefniadau caffael bwyd effeithiol a diogel ar waith er bod systemau cynhyrchu bwyd a rheoli costau yn amrywio, gan awgrymu bod potensial i sicrhau gwell cysondeb a gwella effeithlonrwydd. Daethom i'r casgliad hwn am y rhesymau canlynol:
    - mae trefniadau caffael arlwyo wedi'u rheoli'n dda ac mae trefniadau ar waith i sicrhau bod bwyd yn dod o ffynonellau diogel a dibynadwy;
    - hyd yma, nid yw'r bwrdd iechyd wedi datblygu polisi cynaliadwyedd penodol ond yn hytrach mae'n defnyddio trefniadau contract cenedlaethol;
    - mae trefniadau cynhyrchu bwyd yn dibynnu'n helaeth ar systemau papur â llaw yn hytrach na defnyddio TG, a gall hyn gymryd llawer o amser;
    - mae'r gwaith o reoli costau wedi'i seilio ar gyfriflyfrau'r ymddiriedolaethau a oedd yn bodoli eisoes a byddant yn gryfach trwy gyflwyno cyfriflyfr sengl, polisi prisio bwyd a pholisi cymhorthdal ar gyfer prydau bwyd nad ydynt ar gyfer cleifion;
    - mae gwasanaethau arlwyo nad ydynt ar gyfer cleifion yn cael cymhorthdal o £551,474 ar hyn o bryd; ac
    - mae systemau ar waith i fonitro gwastraff er bod angen eu gwneud yn fwy cadarn.
19. Mae'r tabl canlynol yn crynhoi'r canfyddiadau sy'n cefnogi'r casgliad.

Tabl 2: Caffael, cynhyrchu a rheoli costau

Arfer disgwyliedig	Ar waith?	Rhagor o wybodaeth
Caffael		
Mae'r bwyd yn cael ei gaffael gan gyflenwyr a gymeradwywyd, yn unol â threfniadau a nodwyd yn Strategaeth Gaffael Cymru Gyfan y GIG.	✓	Mae'r rhan fwyaf o'r bwyd yn cael ei gaffael trwy gontractau Cyflenwadau Iechyd Cymru (llai felly yng Ngheredigion), sy'n unol â chanllawiau arfer da. Mae unrhyw archebion contract yn cael eu casglu gan swyddogaeth caffael y Bwrdd Iechyd fel rheol. Nododd y rheolwyr bod gweithdrefnau priodol ar waith i sicrhau diogelwch bwyd gan y cyflenwyr hyn.
Mae trefniadau caffael cynaliadwy ar waith.	✓	Nid yw'r Bwrdd Iechyd wedi sefydlu ei bolisi caffael cynaliadwy ei hun, er mae'r contractau Cymru gyfan a Chyflenwadau Iechyd Cymru yn bodloni canllawiau Llywodraeth y Cynulliad.
Mae'r trefniadau caffael yn cefnogi'r gwaith o ddarparu'r bwydlenni a gynlluniwyd.	✓	Mae gan y Bwrdd Iechyd drefniadau caffael cadarn i gefnogi'r gwaith o ddarparu'r bwydlenni a gynlluniwyd, mae'r rhain yn cynnwys manyleb ddeietegol yn y contract, cyfnodau hysbysu priodol ar gyfer newidiadau cyflenwyr i gontractau a phrynu rhai cynhyrchion ymlaen llaw i sicrhau parhad bwydlenni am brisiau cystadleuol.

Arfer disgwyliedig	Ar waith?	Rhagor o wybodaeth
Cynhyrchu		
Mae'r Bwrdd Iechyd yn gweithredu system arlwyo gyfrifiadurol i hwyluso'r gwaith o gynllunio a rheoli cynhyrchiant.	✓/✗	Mae'r systemau ar wahân ar hyn o bryd er bod rhywfaint o gysondeb ar draws y Bwrdd Iechyd.
Cleifion yn archebu prydau bwyd llai na 24 awr ymlaen llaw.	✓	Mae systemau ychydig yn wahanol yn gweithredu ar draws y Bwrdd Iechyd. Ym mhob achos nid yw cleifion yn archebu eu bwyd fwy na 24 awr cyn y pryd bwyd. Er bod hyn yn arfer derbyniol ni wnaed unrhyw waith i weld a ellid lleihau'r cyfnod.
Defnyddir bwydlenni safonol wedi'u costio er mwyn sicrhau cysondeb o ran ansawdd a chost.	✓	Mae pob cegin yn defnyddio ryseitiau safonol wedi'u costio sydd wedi'u dilysu yn ddeietegol. Mae goruchwylwyr ac weithiau deietegwyr yn monitro'r gwaith o gydymffurfio â'r ryseitiau.
Mae cynllun cynhyrchu ar waith i gyfeirio tasgau'r gegin.	✓	Mae'r broses gynhyrchu yn seiliedig ar amcangyfrif o'r nifer a gafodd fwyd o'r fwydlen flaenorol. Mae rhai mathau o fwyd yn cael eu swmp-gynhyrchu ee, rhai llysiau.
Mae mesurau rheoli dognau ar waith ac yn cael eu cefnogi gan hyfforddiant.	✓	Mae'r gwaith o reoli dognau'n cael ei fonitro, er y cydnabyddir y gellir atgyfnerthu hyn trwy hyfforddiant pellach.
Mae ansawdd bwyd yn cael ei fonitro ar gamau allweddol yn y broses gynhyrchu.	✓/✗	Mae gan y ceginau gwahanol ar draws safleoedd drefniadau monitro ansawdd effeithiol ar waith, gan gynnwys cogyddion sy'n blasu'r bwyd. Hoffai'r staff arlwyo wella'r trefniadau presennol ond mae'r pwysau i fodloni gofynion cynhyrchu wedi atal datblygiad dulliau newydd.
Diogelwch bwyd		
Mae trefniadau cadarn ar waith i sicrhau diogelwch bwyd (ee archwilio tymheredd bwyd).	✓	Mae cymysgedd o fathau gwahanol o wasanaeth ar y wardiau ar draws y Bwrdd Iechyd hy, hambyrddau a swmp-ddosbarthu. Roedd staff yn YCGC yn profi tymheredd bwyd sy'n cael ei swmp-ddosbarthu adeg ei gyflenwi i'r ward. Lle mae cyfarpar yn caniatáu, mae tymheredd trolïau yn cael ei atgyfnerthu cyn gadael y gegin, a gellir ei gynnal os oes angen trwy blygio'r troli i soced ar y ward. Cynhaliwyd ymarferion ansawdd bwyd yn YCLI, YCGC, YB ac YTP gan ganfod, ym mhob achos, bod tymheredd bwyd poeth yn cael ei fodloni ac yn uwch na 63°C.
Mae polisi Dadansoddi Peryglon a Phwyntiau Rheoli Critigol (HACCP) ar waith.	✓	Ar waith ym mhob lleoliad

Arfer disgwyliedig	Ar waith?	Rhagor o wybodaeth
Mae'r cyfleusterau arlwyo yn cael eu harchwilio'n rheolaidd gan Swyddogion Iechyd yr Amgylchedd lleol.	✓	Mae pob ysbyty wedi cael archwiliadau rheolaidd gan Swyddogion Iechyd yr Amgylchedd.
Rhoi camau ar waith mewn ymateb i argymhellion Swyddog Iechyd yr Amgylchedd.	✓/✗	Y rheolwr arlwyo perthnasol sy'n gyfrifol ac mae'r camau a gymerir yn cael eu monitro trwy drefniadau rheoli llinell. Fodd bynnag, nid oedd adroddiadau Swyddog Iechyd yr Amgylchedd yn cael eu cofnodi a'u monitro fel rhan o'r trefniadau risg a llywodraethu corfforaethol.
Rheoli costau		
Mae system arlwyo gyfrifiadurol ar waith i gefnogi'r gwaith o reoli a monitro'r gwasanaeth.	✗	Nid oes system o'r fath ar waith.
Mae cost y gwasanaeth arlwyo yn wybyddus ac yn cael ei monitro.	✓/✗	Mae'r Bwrdd Iechyd wedi cael pedwar cyfriflyfr sy'n cynnwys y costau ar gyfer pob un o'r gwasanaethau arlwyo. Roedd y cofnodion yn y cyfriflyfrau yn cael eu creu mewn modd gwahanol ym mob achos. Mae cymariaethau costau felly'n cael eu cymhwyso trwy'r ffaith bod diffiniadau gwahanol yn cael eu defnyddio yn dibynnu ar ba ran o'r gwasanaeth sy'n cael ei archwilio. Mae'r arweinydd cyllid ar gyfer materion arlwyo yn cydnabod yr angen i ddatblygu dull cyfriflyfr cyffredin ar gyfer y Bwrdd Iechyd.
Mae systemau archebu effeithiol a hyblyg ar waith rhwng y wardiau a'r adran arlwyo.	✓	Mae systemau archebu yn seiliedig ar y bwydlenni neu'r rhestri sy'n cael eu dychwelyd o'r wardiau. Mae'r bwyd a gynhyrchir yn cael ei lywio gan y wybodaeth hon, ynghyd â gwybodaeth hanesyddol yn deillio o gynhyrchu yn y gorffennol.
Mae gwastraff bwyd ar wardiau'n cael ei fonitro o ran: • Prydau bwyd heb eu gweini • Bwyd heb ei fwyta	✓/✗	Gall archebu bwydlenni ar lefel wardiau (neu orarchebu) arwain at wastraff diangen. Gallai mesurau i gofnodi bwyd heb ei weini fod yn fwy cynhwysfawr a chadarn a gellir mireinio'r prosesau i gofnodi bwyd heb ei fwyta. I'r perwyl hwn efallai bod potensial i rannu arferion da ar draws y Bwrdd Iechyd.
Mae yna ddull penodedig o sicrhau cymhorthdal/cyfraniad am wasanaethau nad ydynt ar gyfer cleifion.	✗	Nid oes polisi cymhorthdal ar waith er bod amcan adennill costau wedi'i bennu.

Arfer disgwyliedig	Ar waith?	Rhagor o wybodaeth
Mae yna bolisi i brisio prydau nad ydynt ar gyfer cleifion.	✘	Nid yw prisiau prydau bwyd staff wedi'u safoni ar draws y Bwrdd Iechyd er bod gwaith i newid i safoni wedi cychwyn yn 2009 pan oedd y gwasanaethau arlwyo yn cael eu rheoli fel Gwasanaeth Bwrdd cyfan. Gwnaed rhywfaint o gynnydd.
Mae gwastraff yr ystafell fwyta'n cael ei fonitro.	✓	Mae dognau'r prif gwrs yn cael eu monitro ar ddiwedd pob cyfnod o weini'r prif gwrs.

Dadansoddi costau

20. Mae amrywiaeth sylweddol yng nghostau cyffredinol y gwasanaeth rhwng safleoedd y gwahanol ysbytai. Mae gwasanaeth Bronglais ymysg yr uchaf yng Nghymru (Ffigur 2) er bod arbedion effeithlonrwydd yn 2009-10 wedi lleihau'r costau i YCB.

21. Mae cost prydau bwyd cleifion yn amrywio rhwng y gwahanol safleoedd gyda chostau staffio cymharol uchel yn YCB a chostau cymharol uchel ar gyfer bwydydd yn YTP (Ffigur 4). Mae costau'r gwasanaeth hwn yn uwch na chyfartaledd Cymru yn YCB ac yn is na'r cyfartaledd yn y tri ysbyty arall (Ffigur 5).

22. Mae'r gwasanaeth prydau bwyd nad ydynt ar gyfer cleifion yn gweithredu ar golled, ac ar draws y Bwrdd Iechyd, mae'n cael cymhorthdal o tua £551,474.

23. Ceir dadansoddiad manylach o gostau'r pedwar ysbyty yn Atodiad 2.

Ffigur 2: Dadansoddiad o gostau'r gwasanaeth

Dadansoddiad	Cyfanswm cost fesul diwrnod claf (£)	Costau cleifion fesul diwrnod claf (£)	Sefyllfa fasnachu'r gwasanaeth i rai nad ydynt yn gleifion (£)
YCLI	9.04	8.71	-29,786
YCGC	9.22	7.89	-150,787
YCB	16.37	12.30	-236,227
YTP	11.05	9.10	-134,674
Gwasaneth wedi'i gyfuno	**10.86**	**9.16**	**-551,474**
Cymru	**11.08**	**10.04**	

Ffynhonnell: Bwrdd Iechyd Hywel Dda a Swyddfa Archwilio Cymru

Ffigur 3: Cost net y gwasanaeth arlwyo fesul diwrnod claf

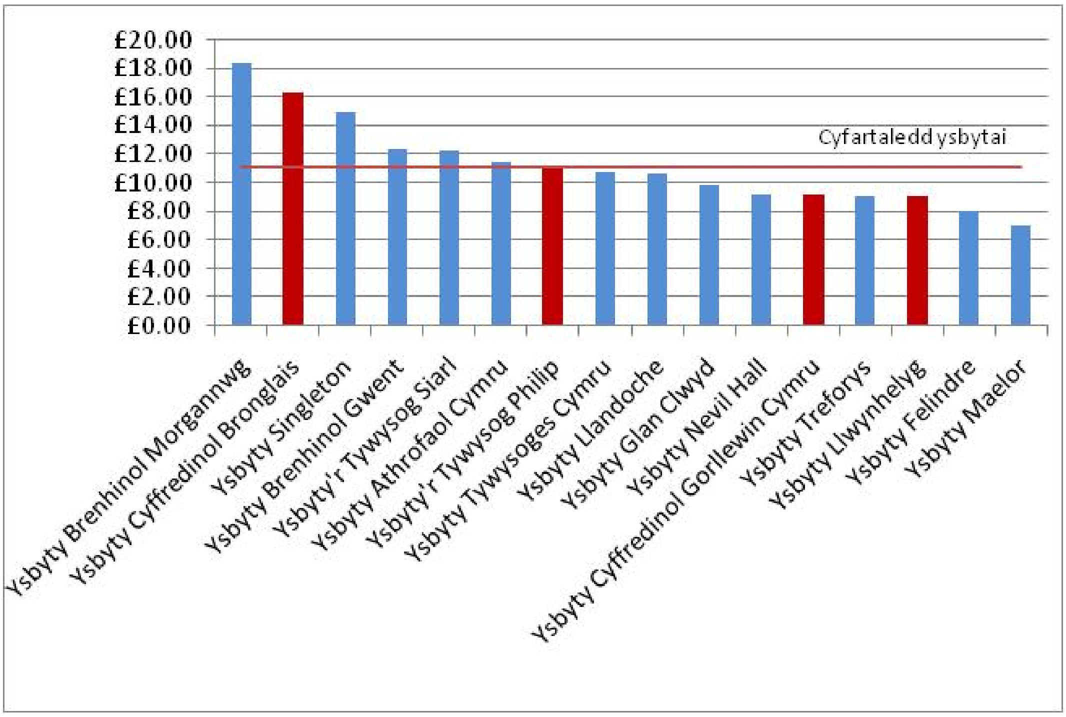

Ffynhonnell: Swyddfa Archwilio Cymru

Ffigur 4: Dosbarthiad gwariant

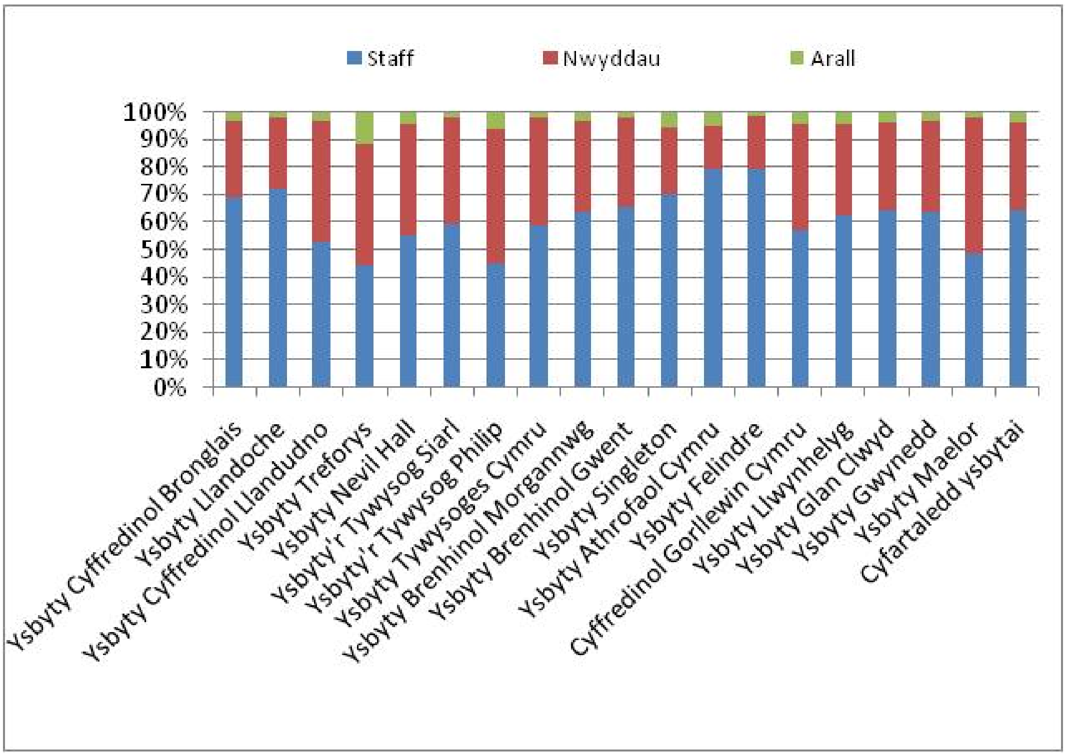

Ffynhonnell: Swyddfa Archwilio Cymru

Ffigur 5: Costau cymharol y gwasanaeth i gleifion

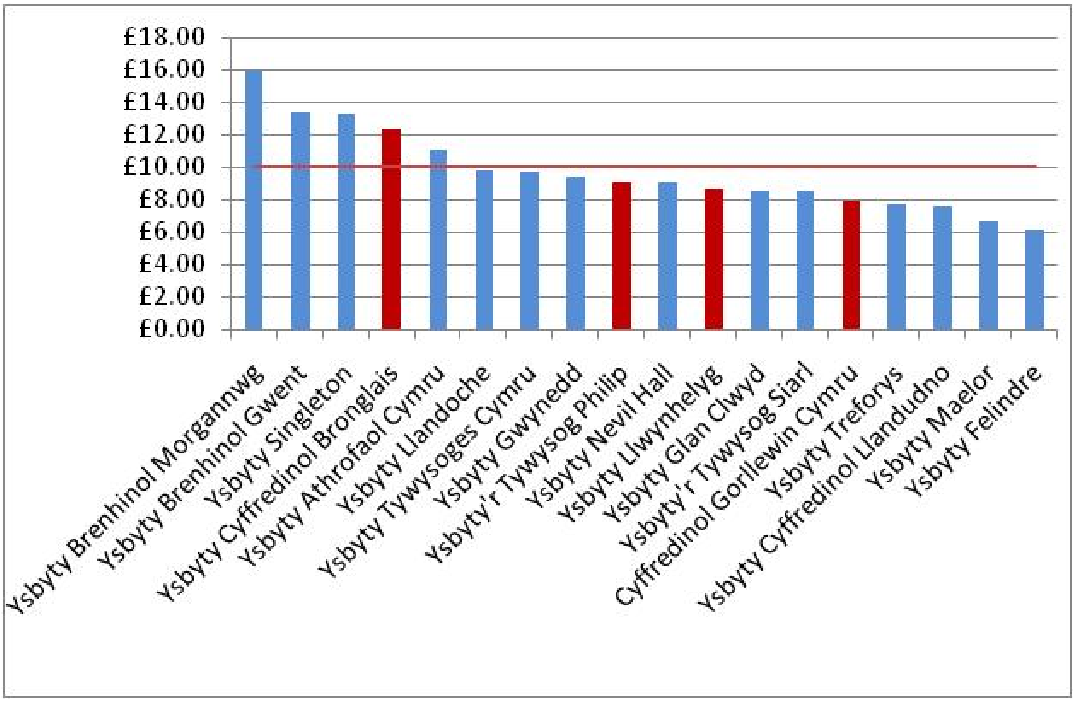

Ffynhonnell: Swyddfa Archwilio Cymru

Ffigur 6: Cyfanswm cost arlwyo i gleifion fesul diwrnod claf 2008-09 yn ôl y dull o goginio a chyflenwi

SAW= staff arlwyo ar wardiau

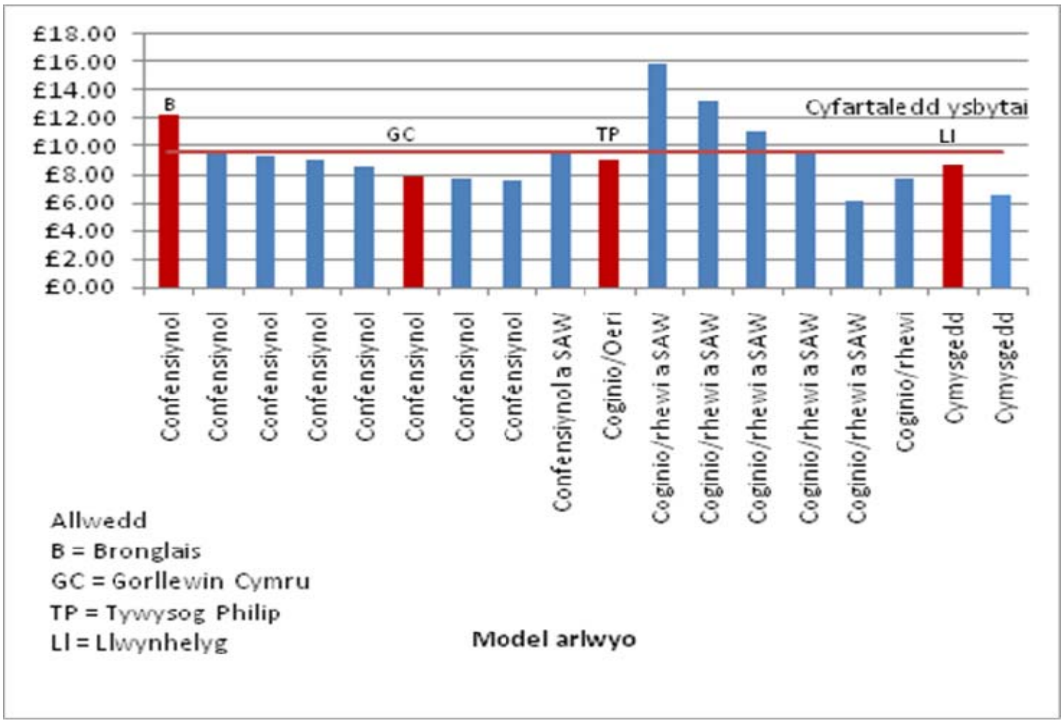

Ffynhonnell: Swyddfa Archwilio Cymru

Gwastraff bwyd

24. Roedd ein hadolygiad yn cynnwys archwiliad arsylwi ar wastraff bwyd o brydau bwyd heb eu gweini a gwastraff ar blatiau. Mesurwyd gwastraff ar blatiau drwy wrthdroi canllawiau dogfennau asesu maeth yn *Siart Cofnodi Bwyd Cymru Gyfan*. Er enghraifft, byddai pryd o fwyd y cofnodwyd bod 75 y cant ohono wedi'i fwyta at ddibenion monitro maeth yn cyfateb i wastraff o 25 y cant ar blatiau. Hefyd, dim ond os oedd y gwastraff ar blatiau yn cynnwys y brif elfen brotein ddrutach yn hytrach na dim ond llysiau y defnyddiwyd y mesur hwn. Er nad yw'r dull hwn mor gadarn â'r dull dadansoddi pwysau bwyd, mae'n cynnig ffordd ddigon cyflym a sensitif o ganfod problemau.

25. Yn gyffredinol, roedd lefelau gwastraff prydau bwyd heb eu gweini yn uwch na 10 y cant, sy'n awgrymu bod lle i ostwng y lefelau hyn i'r ysbytai sy'n perfformio orau, gan arwain at arbedion posibl o £108,517 y flwyddyn.

26. Yn yr asesiad o fwyd heb ei fwyta, roedd y lefelau'n sylweddol uwch a phe bai'r lefel hwn o wastraff yn gostwng 10 y cant gallai'r Bwrdd Iechyd arbed £299,588 pellach y flwyddyn.

27. Gall y rhesymau pam nad yw cleifion yn bwyta'u pryd bwyd fod yn gymhleth, megis newid sydyn mewn archwaeth oherwydd eu cyflwr. Mae rhesymau eraill yn ymwneud ag ansawdd y bwyd a chyfathrebu gwael rhwng wardiau ac adrannau arlwyo. Roedd sylwadau staff a chleifion yn awgrymu nad yw maint dognau yn cael eu rheoli'n dda bob amser

Ffigur 7: Lefelau gwastraff prydau bwyd gan gynnwys rhagfynegiad o arbedion

Ward	Prydau heb eu gweini	Gwarstaff plât	Cyfanswm y gwastraff	Arbedion posib prydau heb eu gweini (targed o 5%)	Arbedion effeithlonrwydd posib gwastraff plât (targed o 10%)
YCLI – 4	13%	27%	40%		
YCLI – 7	14%	29%	43%		
YCGC – Padarn	26%	45%	71%		
YCGC – Preseli	25%	29%	54%		
YCGC – Gwenllian	11%	48%	59%		
YB – Rheidol	16%	43%	59%		
YB – Ystwyth	0%	40%	40%		
YB – Owain	33%	57%	90%		
YTP – UDU	22%	3%	25%		
YTP – 4	0%	21%	21%		
YTP – 5	6%	16%	22%		
Cyfanswm	15%	33%	48%	**£108,517**	**£299,588**

Ffynhonnell: Bwrdd Iechyd Hywel Dda a Swyddfa Archwilio Cymru

Dosbarthu bwyd i'r ward

28. Mae'r rhan fwyaf o wardiau'n derbyn bwyd mewn cyflwr da er bod lle i wella profiad cleifion o hyd. Daethom i'r casgliad hwn am y rhesymau canlynol:

- mae bwyd yn cyrraedd y ward mewn cyflwr da ac fel arfer roedd yn cael ei weini'n gyflym i'r claf;
- nid oes digon o ffocws ar baratoi cleifion ac amgylchedd y ward i dderbyn prydau bwyd;
- ym mhob ysbyty, roedd y dewisiadau bwyd safonol a werthuswyd yn ystod yr adolygiad hwn wedi'u cyflwyno'n dda ac yn flasus;
- lle mae systemau bwyd swmp ar waith roedd staff yn gwerthfwrogi'r hyblygrwydd y mae hyn yn ei roi iddynt i ymateb i archwaeth cleifion pan gaiff y bwyd ei weini; ac
- ar nifer fach o wardiau nid yw cleifion yn cael cerdyn bwydlen i ddewis eu bwyd, nid yw'n glir ychwaith i ba raddau maent yn cael gwneud dewisiadau.

29. Mae'r tabl canlynol yn crynhoi'r canfyddiadau sy'n cefnogi'r casgliad.

Tabl 3: Dosbarthu bwyd i'r ward a'r claf

Arfer disgwyliedig	Ar waith?	Rhagor o wybodaeth
Mae'r bwyd yn cyrraedd y ward ar yr amser cywir.	✓	Roedd y prydau'n cyrraedd ar yr amser a drefnwyd.
Mae'r bwyd yn cyrraedd y ward mewn cyflwr da (ee ar y tymheredd cywir).	✓	Canfuom fod bwyd yn YCLI, YCGC, YB a YTP y cael ei gyflwyno'n dda ac y flasus. Canfu ein hymarfer ansawdd bwyd bod tymheredd y bwyd yn bodloni'r canllawiau ym mhob achos.
Mae trefniadau ar waith i sicrhau bod cleifion yn derbyn y pryd cywir.	✓	Mae systemau arlwyo ar sail cynllun gwelyau ar waith ym mhob ysbyty er eu bod yn amrywio o ran dull. Mae yna botensial i rannu dulliau a dysgu er mwyn hwyluso gwelliant. Ar nifer fach o wardiau nid yw cleifion yn cael cardiau bwydlen, ac yn y sefyllfaoedd hyn mae'n llai clir pa mor effeithiol y gall cleifion ddewis eu bwyd. Yn gyffredinol mae'r cyfathrebu rhwng deietegwyr, staff wardiau a staff arlwyo yn dda o ran gofynion unigol cleifion. Pan fo bwyd yn cael ei swmp-ddosbarthu, roedd staff yn gwerthfawrogi'r hyblygrwydd y mae hyn yn ei ganiatáu i ymateb i archwaeth cleifion pan gaiff y bwyd ei weini.
Mae staff penodedig (staff gweini, staff cadw tŷ neu arlwywyr ar y ward) ar gael i helpu i weini'r prydau.	✓	Mae trefniadau ar draws y Bwrdd Iechyd yn amrywio. Mae'r rhan fwyaf o wardiau yn dibynnu ar gynorthwywyr gofal iechyd a nyrsys hyfforddedig i weini'r prydau bwyd. Mae gan rai wardiau staff arlwyo ar y ward. Mae gan YCLI ychydig o swyddi cadw tŷ ac er nad oes unrhyw gynlluniau i ymestyn y dull hwn ar draws y Bwrdd Iechyd, mae'r swyddogaeth yn cael ei hystyried mewn adolygiadau wardiau.

Arfer disgwyliedig	Ar waith?	Rhagor o wybodaeth
Mae staff sy'n rhan o'r gwaith o weini bwyd wedi cael hyfforddiant ar sut i gyflwyno bwyd.	✓/✗	Mae hyfforddiant cyflwyno bwyd sylfaenol yn rhan o'r hyfforddiant mewnol ar gyfer yr holl gynorthwywyr gofal iechyd. Mae'r gwaith o ddarparu hyfforddiant yn y maes hwn i nyrsys cymwysedig yn llai cyson. Mae staff gwasanaethau gwesty yn cymryd rhan yn y gwaith o gyflenwi bwyd mewn rhai mannau er nad oedd rheolwyr wardiau yn glir ynghylch i ba raddau yr oeddynt wedi cael hyfforddiant ar gyflwyno bwyd.
Mae staff sy'n rhan o'r gwaith o weini bwyd wedi cael hyfforddiant hylendid bwyd.	✓/✗	Dylai'r holl staff sy'n cymryd rhan yn y gwaith o weini bwyd gael hyfforddiant hylendid bwyd. Adroddwyd am drefniadau cadarn yng Nghaerfyrddin. Mewn ardaloedd eraill o'r Bwrdd Iechyd roedd llai o sicrwydd ynglŷn â darparu'r hyfforddiant hwn a'r camau dilynol angenrheidiol.
Mae mannau cleifion yn cael eu paratoi i dderbyn prydau bwyd.	✓/✗	Yn ystod ein gwaith arsylwi ar y wardiau gwelwyd bod paratoadau yn cael eu cyflawni yn gyffredinol pan oedd yr aelod staff yn dod â'r bwyd i'r claf. Yn ddelfrydol, dylai'r gwaith paratoi gael ei gyflawni cyn i'r bwyd gyrraedd, yn rhannol i ddangos pwysigrwydd y pryd bwyd sydd ar fin cyrraedd. Yr arfer oedd bod eitemau'r claf yn cael eu rhoi i'r naill ochr gydag un llaw a'r hambwrdd bwyd yn cael ei gario yn y llall. Roedd cymhorthion i gynorthwyo bwyta (ee, cyllyll a ffyrc ac ati arbennig, gardiau platiau) ar gael ar gais i'r adrannau therapi galwedigaethol. Fel rhan o gynllun gwaith y Grŵp Llywio Maeth, mae pob Sir yn sicrhau bod cyflenwad o gyllyll a ffyrc ac ati wedi'u haddasu a chymhorthion eraill ar gael yn hawdd ar y wardiau.
Mae cleifion yn cael cyfle i olchi eu dwylo cyn bwyta.	✗	Ychydig o dytsolaeth oedd bod staff yn annog cleifion i olchi eu dwylo cyn bwyta. Mae hancesi dwylo gwlyb i olchi dwylo ar gael mewn rhai mannau, er ei bod hi'n ymddangos nad oeddynt yn cael eu defnyddio. Y rheswm am hyn yn rhannol efallai yw'r syniad ymysg staff eu bod yn ddrud i'w defnyddio.
Mae'r bwyd yn cael ei ddosbarthu i'r claf yn gyflym ac yn effeithlon.	✓	Roedd yr amser a gymer i ddosbarthu'r prydau bwyd yn amrywio er bod hyn yn cael ei wneud yn gyflym iawn, sy'n arfer da.

Ansawdd bwyd

30. Dylai adrannau arlwyo fod yn cynhyrchu prydau bwyd o ansawdd uchel i gleifion a dylai'r pryd gadw ei ansawdd wrth gael ei weini i glaf. Mae hyn yn golygu darparu digon o ddewis ar y fwydlen, a gweini prydau deniadol a blasus ar dymheredd addas. Dylid monitro ansawdd y seigiau'n barhaus er mwyn sicrhau bod safonau uchel yn cael eu cynnal a'u gwella.

31. Roedd ein hadolygiad yn cynnwys paneli blasu bwyd yn YCLI, YCGC, YB, ac YTP. Roedd y rhain yn cynnwys cyfuniadau amrywiol o archwilwyr, staff arlwyo, staff y wardiau, staff nyrsio arbenigol, staff deietegol, therapyddion lleferydd ac iaith, a chynrychiolwyr CIC. Trwy ddefnyddio system sgorio 1-5 syml, asesodd y panel y bwyd yn ôl:

- ei dymheredd a'i olwg;
- ei arogl, ei flas a'i ansawdd;
- a gyrhaeddodd yr eitem gywir a archebodd y claf oddi ar y fwydlen; a
- maint dogn cywir a archebwyd gan y claf.

32. Er y bydd dull o'r fath bob amser yn cynnwys rhywfaint o wrthrychedd, câi ei ddefnyddio yn yr un modd ym mhob un o sefydliadau'r GIG yr ymwelwyd â hwy. Mae'n gyfle, felly, i allu cymharu rhwng y gwahanol safleoedd yr ymwelwyd â hwy.

33. Roedd sgôr uchaf o 100 y cant yn bosibl os oedd yr holl feini prawf a roddwyd ar brawf yn cael 'gradd 5 '. Y sgoriau yn YCLI, YCGC, YB, ac YTP oedd 91 y cant, 100 y cant, 92 y cant, a 93 y cant yn ôl eu trefn. Cafodd yr ysbytai sgôr gyson uchel ym mhob agwedd, ac maent wedi'u cynnwys yn y pedwar o'r chwe sgôr ysbyty uchaf yng Nghymru (Ffigur 8).

Ffigur 8: Cyfanswm sgoriau'r paneli ansawdd bwyd ysbyty

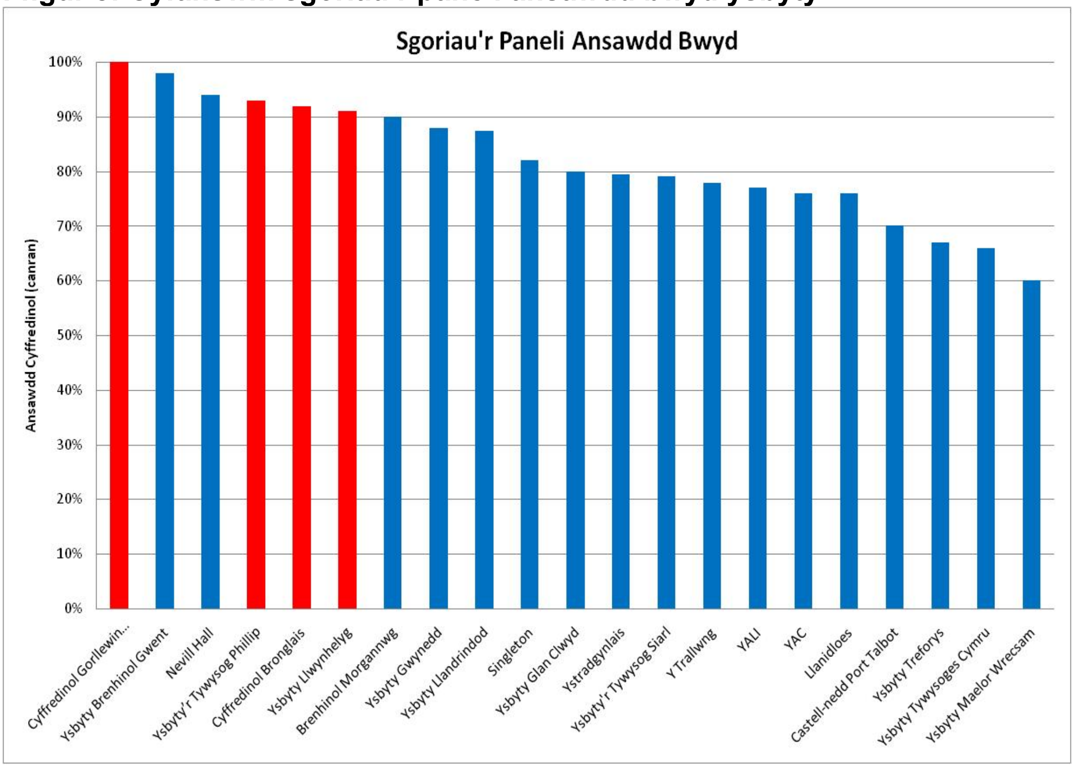

Ffynhonnell: Swyddfa Archwilio Cymru

Diwallu anghenion maeth cleifion a chefnogi gwellhad

34. Mae rheolwyr wardiau'n canolbwyntio'n glir ar yr angen i sicrhau cymorth priodol o ran arlwyo a maeth, er bod perfformiad yn amrywio ac ni chofnodwyd rhai agweddau ar statws maethol cleifion. Daethom i'r casgliad hwn am y rhesymau canlynol:

- mae lefel dda o ymwybyddiaeth ymysg rheolwyr wardiau a staff ynglŷn â phwysigrwydd maeth cleifion a'r prosesau sy'n ei gefnogi;
- mae'r Bwrdd Iechyd yn datblygu ei offeryn sgrinio maeth ac yn bwriadu sefydlu sail tystiolaeth i gefnogi'r defnydd ohono;
- mae strwythur y nodiadau nyrsio yn amrywio'n helaeth ar draws y Bwrdd Iechyd ac nid yw'n cefnogi'r gwaith o gofnodi neu adolygu manylion maeth yn hawdd;
- nid yw'r dulliau asesu yn cynnwys cyfrifo BMI cleifion;
- mae cleifion yn cael eu pwyso fel arfer, er bod yna rai diffygion o ran pa mor gynnar y gwneir hynny ac amlder pwyso wedi hynny;
- roedd gwahanol grwpiau o staff ar gael ar adegau prydau bwyd i gynorthwyo cleifion a oedd angen cymorth i fwyta;
- ar y cyfan, mae trefniadau arlwyo'r Bwrdd Iechyd yn darparu dewis ac yn ymateb yn effeithiol i ddiwallu anghenion yr unigolyn; ac
- mae cymeriant bwyd a hylif cleifion yn cael ei gofnodi'n rheolaidd, er nad yw siartiau cymeriant yn cael eu llofnodi bob amser gan nyrsys cofrestredig ar ddiwedd pob shifft.

35. Mae'r tabl canlynol yn crynhoi'r canfyddiadau sy'n cefnogi'r casgliad.

Tabl 4: Diwallu anghenion maeth cleifion a chefnogi gwellhad

Arfer disgwyliedig	Ar waith?	Rhagor o wybodaeth
Mae cleifion yn cael eu pwyso a'u sgrinio am broblemau maeth o fewn 24 awr i gael eu derbyn, drwy ddefnyddio offeryn sgrinio maethol wedi'i ddilysu.	✓/✗	Ar y wardiau yr ymwelwyd â hwy cafwyd darlun cymysg o ran pwyso cleifion a chyfrifo mesur BMI. Nid oedd pob claf yn cael ei sgrinio ar gyfer maeth o fewn 24 awr i gyrraedd yr ysbyty. Mae'r Bwrdd Iechyd yn defnyddio ei offeryn sgrinio maethol ei hun nad yw'n ei gwneud hi'n ofynnol i gyfrifo BMI. Nid yw cynllun yr offeryn sgrinio yn cynnwys hyn a phenderfynwyd peidio â'i fesur yn seiliedig ar dystiolaeth ynglŷn â chyfyngiadau BMI. Sefydlwyd prosiect ymchwil i sefydlu sail tystiolaeth i gefnogi'r defnydd ohono. Roedd y dogfennau nyrsio presennol wedi'u sefydlu i raddau helaeth gan yr ymddiriedolaethau a oedd yn bodoli eisoes. O ganlyniad, mae gwahaniaethau sylweddol yn y fformatau a ddefnyddir ar draws y Bwrdd Iechyd. Mae gwybodaeth sy'n gysylltiedig â maeth yn cael ei chofnodi fel arfer mewn dogfennau ar wahân o fewn y nodiadau nyrsio (a'r nodiadau meddygol). Nid yw'r defnydd gwasgaredig hwn yn cynorthwyo staff wrth iddynt gofnodi ac adolygu statws maethol cleifion. Yn gyffredinol, nid yw statws iechyd ceg cleifion yn cael ei gofnodi yn y nodiadau. Ychydig o dystiolaeth oedd bod arferion bwyta arferol cleifion (ee, maint, hoff/cas bethau) yn cael eu cofnodi yn y nodiadau.
Lle bo'n briodol, mae cleifion yn cael eu hatgyfeirio at ddeietegydd, a/neu at therapydd lleferydd ac iaith.	✓	Mae cleifion yn cael eu hatgyfeirio pan gyrhaeddir trothwy asesiad.
Mae cynllun gofal maeth yn cael ei baratoi a'i weithredu ar sail sgôr risg maeth y claf.	✓	Sefydlir cynlluniau gofal i'r cleifion hynny sy'n bodloni'r meini prawf maeth perthnasol.
Mae trefniadau ar waith ar gyfer amser bwyd wedi'i ddiogelu.	✓/✗	Roedd amserau bwyd wedi'u diogelu ar waith yn y mannau yr ymwelwyd â hwy, er bod rhai elfennau o'r ymarfer yn amrywio. Dywedodd rheolwyr wardiau eu bod wedi gweithio'n gyson i atgyfnerthu'r trefniadau hyn. Fodd bynnag, gwnaed rhai eithriadau ee, ar wardiau llawfeddygol i hwyluso amserlen theatr. Roedd rhai cyffuriau'n cael eu dosbarthu ar yr un amser ag amserau bwyd, a wrth holi ymhellach awgrymwyd nad oedd hyn yn digwydd gyda chyffuriau yr oedd yn rhaid eu cymryd gyda bwyd yn unig. Hefyd, awgrymodd staff y gallai addasu'r amserau rhyw ychydig osgoi hyn. Roedd staff yn cael seibiant cyn neu ar ôl amserau bwyd cleifion ar y cyfan, er mwyn sicrhau bod cymorth ar gael ar gyfer y broses prydau bwyd.

Arfer disgwyliedig	Ar waith?	Rhagor o wybodaeth
Mae trefniadau ar waith i wneud yn siŵr bod y rhai sy'n gweini bwyd yn ymwybodol o anghenion maeth penodol cleifion.	✓	Mae staff y wardiau yn dibynnu ar gardiau bwydlen neu restr bwydlen sy'n nodi anghenion maethol arbennig. Mewn rhai wardiau, mae symbolau yn cael eu rhoi uwchben gwely'r claf. Mae trefniadau hambwrdd coch ar waith mewn rhai mannau, er bod peth amheuaeth ynglŷn â pha gleifion ddylai fod yn rhan o'r dull hambwrdd coch.
Mae dewis da o fwyd i gleifion ar y fwydlen.	✓	Mae cylch bwydlen cyffredin yn cael ei fabwysiadu ar draws y Bwrdd Iechyd, yn seiliedig ar y fwydlen yn Sir Gaerfyrddin. Cymerwyd y cam hwn ar y sail bod y fformat hwn yn cynnig dewis da i'r cleifion fel y dilyswyd gan archwiliadau adborth cleifion reolaidd.
Mae dewisiadau llysieuol ar y fwydlen.	✓	Mae dewisiadau llysieuol ar gael bob amser.
Mae'r fwydlen yn cynnwys dewisiadau i gleifion o gefndiroedd crefyddol/ethnig penodol.	✓	Mae'r mwyafrif helaeth o gleifion y Bwrdd Iechyd yn gofyn am fwyd o'r bwydlenni safonol sydd ar gael. Dywedwyd mai prin iawn oedd y ceisiadau am ddewisiadau bwyd eraill y tu hwnt i hynny. Nid yw'r sefyllfa hon yn syndod o ystyried y boblogaeth gyffredinol sy'n cael ei gwasanaethu yng Ngorllewin Cymru. Ni welwyd tystiolaeth i nodi na fyddai anghenion penodol yn cael eu diwallu, hyd yn oed ar gyfer nifer fach o gleifion.
Mae trefniadau ar waith i nodi cleifion a allai fod angen cymorth arbennig i fwyta eu bwyd.	✓	Mewn rhai wardiau mae symbolau'n cael eu rhoi uwchben gwelyau cleifion i nodi cleifion ag anghenion arbennig.
Mae cleifion yn cael cymorth i fwyta lle bo angen.	✓	Yn ystod ein gwaith arsylwi ar y wardiau gwelwyd bod cleifion yn cael cymorth lle'r oedd hynny'n angenrheidiol. Gwelsom fod rhai wardiau yn dibynnu'n bennaf ar gynorthwywr gofal iechyd i gynorthwyo cleifion, er bod Nyrs Gofrestredig yn gyfrifol fel arfer.
Mae cleifion yn gallu cael byrbrydau pan nad yw hi'n amser bwyd.	✓	Roedd trefniadau ar gyfer darparu byrbrydau ar y wardiau yn amrywio ar draws y Bwrdd iechyd ac mae angen polisi mwy cyson. Yn gyffredinol mae'r ceginau ar agor tan yn gynnar min nos. Roedd yr adroddiadau o'r wardiau'n amrywio ynglŷn â'r hyn y gellir ei ddarparu y tu allan i amserau bwyd arferol. Dywedodd rhai staff ei bod yn rhannol ddibynnol ar bwy oedd ar ddyletswydd yn y gegin. Byddai datganiad penodol o ddarpariaeth gwasanaeth y tu allan i oriau gwasanaethu arferol yn helpu i egluro'r sefyllfa i staff y wardiau ac yn atgyfnerthu cyfrifoldebau staff arlwyo i ymateb i geisiadau. Dywedwyd wrthym fod y gwaith datblygu hwn ar y gweill.

Arfer disgwyliedig	Ar waith?	Rhagor o wybodaeth
A all cleifion archebu dognau o wahanol faint?	✓	Roedd cleifion yn gallu archebu dognau o wahanol faint er inni ganfod bod y dewis o faint dogn wedi'i eithrio o'r fwydlen yn YB. Beirniadaeth gyffredin yw nad oes gwahaniaeth yn aml rhwng dognau bach a chanolig. Mae swmp-ddosbarthu yn boblogaidd oherwydd ei fod yn cynnig gwell hyblygrwydd mewn sawl ffordd. Gellir addasu maint y dogn a rhannau'r pryd i adlewyrchu archwaeth claf adeg y pryd bwyd. Mae angen darparu hyfforddiant gloywi ar reoli dognau o bryd i'w gilydd.
Mae cymeriant bwyd cleifion yn cael ei fonitro'n rheolaidd drwy ddefnyddio'r Siart Cofnodi Bwyd Cymru Gyfan.	✓/✗	Mewn egwyddor, mae gan gleifion sydd mewn perygl canolig ac uchel siart cofnodi bwyd i gofnodi cymeriant bwyd. Yn ymarferol, gwelsom fod pa mor aml y cwblheir siartiau'n amrywio. Dywedodd staff ei bod hi'n anodd cofnodi'r cymeriant bwyd yn gywir os nad oedd gwaith arsylwi yn cael ei wneud ar yr adeg y mae'r cleifion yn gorffen eu prydau bwyd. Weithiau maent yn dibynnu ar yr hyn mae'r claf y ei ddweud am faint mae wedi bwyta.
Mae'r siart cofnodi bwyd yn cael ei gydlofnodi gan nyrs gofrestredig ar ddiwedd pob shifft.	✓/✗	Mae'r siartiau bwyd yn cael eu defnyddio ac ar gael ar y wardiau, er nad yw'n ymddangos bod y rhain yn cael eu cwblhau yn union ar ôl yr amserau bwyd, ac roedd bylchau yn aml yn y cardiau a adolygwyd. Mae Bwrdd Iechyd Hywel Dda wedi trefnu archwiliad Hanfodion Gofal o'i holl ysbytai ar gydymffurfio â siartiau bwyd a sgrinio ac fe'i chynhelir yn y dyfodol agos.
Mae siartiau mewnbwn ac allbwn hylifau dyddiol ac wythnosol yn cael eu defnyddio.	✓/✗	Mae siartiau Hylif Cymru gyfan ar waith ond nid ydynt bob amser yn cael eu llenwi yn gyson. Yn gyffredinol, mae staff yn ystyried eu bod wedi'u cynllunio'n wael ac yn anodd eu defnyddio. Dywedodd staff nad ydynt yn rhoi digon o le i'r holl wybodaeth maent am ei chofnodi.
Mae siartiau mewnbwn ac allbwn hylifau wythnosol yn cael eu cydlofnodi gan nyrs gofrestredig unwaith y dydd.	✓/✗	Nid oedd siartiau hylif yn cael eu cydlofnodi bob amser gan nyrs hyfforddedig.

Casglu barn cleifion a rhannu gwybodaeth

36. Mae barn cleifion ar fwyd mewn ysbyty a gwasanaethau arlwyo'n cael ei gasglu mewn sawl ffordd ac mae'r Bwrdd Iechyd yn bwriadu gwneud hyn yn fwy cyson gan rannu'r canlyniadau yn ehangach. Daethom i'r casgliad hwn am y rhesymau canlynol:
    - mae mentrau i sefydlu barn cleifion ar fwyd a gwasanaethau arlwyo yn cael eu casglu a'u dadansoddi ac yn destun adolygiad mewnol; ac
    - mae'r arolwg cleifion a gynhaliwyd fel rhan o'r archwiliad hwn wedi amlygu amrywiaeth o safbwyntiau sydd angen eu hystyried fel rhan o'r gwaith cynllunio a monitro arferol.

37. Mae'r tabl canlynol yn crynhoi'r canfyddiadau sy'n cefnogi'r casgliad.

Tabl 5: Casglu barn cleifion ar y gwasanaethau arlwyo

Arfer disgwyliedig	Ar waith?	Rhagor o wybodaeth
Mae yna weithgareddau rheolaidd i gasglu barn cleifion ar y gwasanaethau arlwyo, a'u profiad ohonynt.	✓	Mae'r adrannau arlwyo lleol yn cynnal arolygon boddhad cleifion yn gyfnodol ar wahân. Er y bydd angen parhaus i ganolbwyntio ar faterion sy'n berthnasol yn lleol, erbyn hyn hefyd mae yna botensial i gydgysylltu'r gwaith hwn ar draws y Bwrdd Iechyd. Gellir rhannu'r dysgu wedyn yn fwy eang a, lle bo'n briodol, gellir canfod atebion cyffredin. Dros amser dylai'r gweithgarwch hwn gynorthwyo hefyd i lywio dull strategol cyson o ddarparu gwasanaeth.
Mae defnyddwyr gwasanaethau'n cael eu cynrychioli mewn grwpiau cynllunio arlwyo.	✓	Mae'r gwaith gweithredu safonau maeth yn cynnwys y CICau perthnasol i raddau helaeth. Mynychodd cynrychiolwyr y CIC ymarferion ansawdd bwyd fel rhan o'r adolygiad hwn. Pan fo grwpiau defnyddwyr wedi cymryd rhan mewn prosesau arlwyo a maeth, adroddir bod hyn wedi bod yn llwyddiannus iawn. Er enghraifft, grŵp defnyddwyr cleifion allanol yn Sir Gaerfyrddin.
Mae defnyddwyr gwasanaethau'n cymryd rhan mewn adolygiadau o ansawdd y gwasanaeth.	✓	Mae cleifion wedi cymryd rhywfaint o ran mewn adolygiadau ansawdd. Pan fo cleifion wedi cymryd rhan yn uniongyrchol mae eu cyfraniad wedi bod yn ddefnyddiol, a dylid eu hannog i gymryd rhan. Mae hyn wedi cynnwys defnyddio rhai hanesion cleifion i lywio datblygiad y gwasanaeth.
Mae trefniadau effeithiol a cydgysylltiedig ar waith i ddefnyddio barn cleifion a phrofiadau grwpiau staff i gefnogi'r gwaith o wella gwasanaeth.	✓/✗	Mae lle i wella i ba raddau y mae safbwyntiau a phrofiadau cleifion a grwpiau staff yn cael eu rhannu'n lleol ac ar draws y Bwrdd Iechyd.

Arolwg cleifion

38. Mae trefniadau monitro'r Bwrdd Iechyd yn cynnwys cyfuniad o arolygon boddhad cleifion achlysurol ac arolygon boddhad blynyddol cleifion, a rheolwyr a goruchwylwyr yn cynnal rhaglen ffurfiol o wiriadau ar hap a monitro ansawdd. Gellid cynnwys y rhaglen yn fwy cyson yng ngweithgareddau arferol YCLI.

39. Dywedodd cyfran sylweddol o gleifion yn ein harolwg nad oeddynt yn dewis maint dogn eu bwyd. Roedd tua 20 y cant o gleifion yn credu nad oeddynt yn cael digon i'w fwyta.

40. Mae dadansoddiad cryno (Ffigur 9) o farn cleifion a gasglwyd yn ystod yr archwiliad yn awgrymu bod cyfle i'r Bwrdd Iechyd wella trefniadau asesiad maeth a chynnwys cleifion mewn gwaith ym maes iechyd maethol. Yn aml, nid oedd cleifion yn cofio cael eu pwyso na siarad â staff nyrsio neu, os oedd yn berthnasol, deietegwyr, am eu hanghenion maeth.

41. Roedd y gyfradd foddhad gyffredin gyda'r gwasanaeth yn dda, ac yn uwch na chyfartaledd Cymru yn yr arolwg hwn. Roedd tua 15 y cant o'r cleifion yn anfodlon gyda faint o fwyd yr oeddynt yn ei gael, oedd ychydig yn is na chyfartaledd Cymru yn yr arolwg hwn. Mae hyn yn awgrymu y gall fod yna gyfle i adrannau arlwyo edrych ar ansawdd eu prydau bwyd ac ystyried mwy o weithgarwch ar draws gwasanaethau a phaneli cynnwys cleifion fel modd o gyflawni adborth mwy effeithiol.

Ffigur 9: Canfyddiadau allweddol yr arolwg cleifion

Cwestiwn	Y Bwrdd Iechyd	Cymru
Canran yr ymatebwyr a gafodd eu pwyso yn ystod eu harhosiad yn yr ysbyty	67%	67%
Canran yr ymatebwyr y mesurwyd eu taldra yn ystod eu harhosiad yn yr ysbyty	28%	32%
Canran yr ymatebwyr lle roedd aelod o staff yr ysbyty wedi trafod eu hanghenion deietegol â hwy	39%	41%
Canran yr ymatebwyr a oedd yn gallu dewis maint dogn y pryd bwyd	67%	65%
Canran yr ymatebwyr a gollodd bryd o fwyd, ac a gafodd un arall yn ei le	82%	80%
Canran y cleifion a oedd yn teimlo nad oeddynt yn cael digon i'w fwyta	85%	87%
Canran yr ymatebwyr a oedd yn fodlon â'r bwyd a gawsant	88%	82%

42. Mae dadansoddiad llawnach o ymatebion yr arolwg yn Atodiad 3.

Atodiad 1

Y dull archwilio

Roedd yr archwiliad yn ceisio ateb y cwestiwn cyffredinol: ‘A yw ysbytai yng Nghymru yn darparu gwasanaethau arlwyo effeithlon sy’n cydymffurfio ag arfer da cydnabyddedig?’

Mae’r is-gwestiynau canlynol yn sail i’r cwestiwn cyffredinol:

- A yw’r trefniadau cynllunio strategol ar gyfer arlwyo yn effeithiol?
- A yw’r trefniadau caffael yn effeithiol ac yw’r bwyd yn dod o gyflenwyr diogel?
- A yw prosesau cynhyrchu bwyd yn cael eu rheoli’n dda?
- A oes trefniadau effeithlon ar waith ar gyfer dosbarthu’r bwyd i’r wardiau ac i’r claf?
- A yw’r trefniadau ar y wardiau’n helpu i ddiwallu anghenion maeth cleifion a chefnogi eu gwellhad?
- A oes trefniadau effeithiol ar waith i ymgynghori â chleifion ynglŷn â’r gwasanaeth arlwyo a dderbyniant?

Datblygwyd modiwl archwilio ar gyfer pob un o’r is-gwestiynau a restrir uchod.

Ffigur 6: Modiwlau Archwilio

Modiwl	Offer archwilio
Modiwl 1: Trefniadau cynllunio strategol	Dadansoddiad o gost Arolwg o brofiadau cleifion Rhestr wirio trefniadau rheoli Cyfweliadau
Modiwl 2: Trefniadau caffael	Dadansoddiad o gost Rhestr wirio trefniadau rheoli Archwiliad o’r broses Cyfweliadau
Modiwl 3: Rheoli’r prosesau cynhyrchu	Dadansoddiad o gost Arolwg o brofiadau cleifion Rhestr wirio trefniadau rheoli Archwiliad o’r broses Arolwg ansawdd bwyd Cyfweliadau
Modiwl 4: Trefniadau dosbarthu i wardiau	Arolwg o brofiadau cleifion Offeryn arsylwi ar wardiau Arolwg ansawdd bwyd Cyfweliadau

Modiwl	Offer archwilio
Modiwl 5: Cefnogi gwellhad	Arolwg o brofiadau cleifion Offeryn arsylwi ar wardiau Offeryn arsylwi ar wastraff Arolwg ansawdd bwyd Offeryn asesu maeth Cyfweliadau
Modiwl 6: Ymgysylltu â chleifion	Arolwg o brofiadau cleifion Cyfweliadau

Atodiad 2

Cymharu costau

Cyfanswm Costau Arlwyo

Ysbyty: **Ysbyty Llwynhelyg**
BILl/Ymddiriedolaeth: **Bwrdd Iechyd Hywel Dda**

Materion Allweddol

Mae cyfanswm cost net fesul diwrnod claf i'r ysbyty yn £9.04 o gymharu â ffigwr o £10.86 ar gyfer y BILl a ffigwr o £11.08 ar gyfer Cymru.

Mae'r gost yn cynnwys cymhorthdal o £0.12 am bob £1.00 sy'n cael ei gwario ar wasanaethau arlwyo ar gyfer rhai nad ydynt yn gleifion.

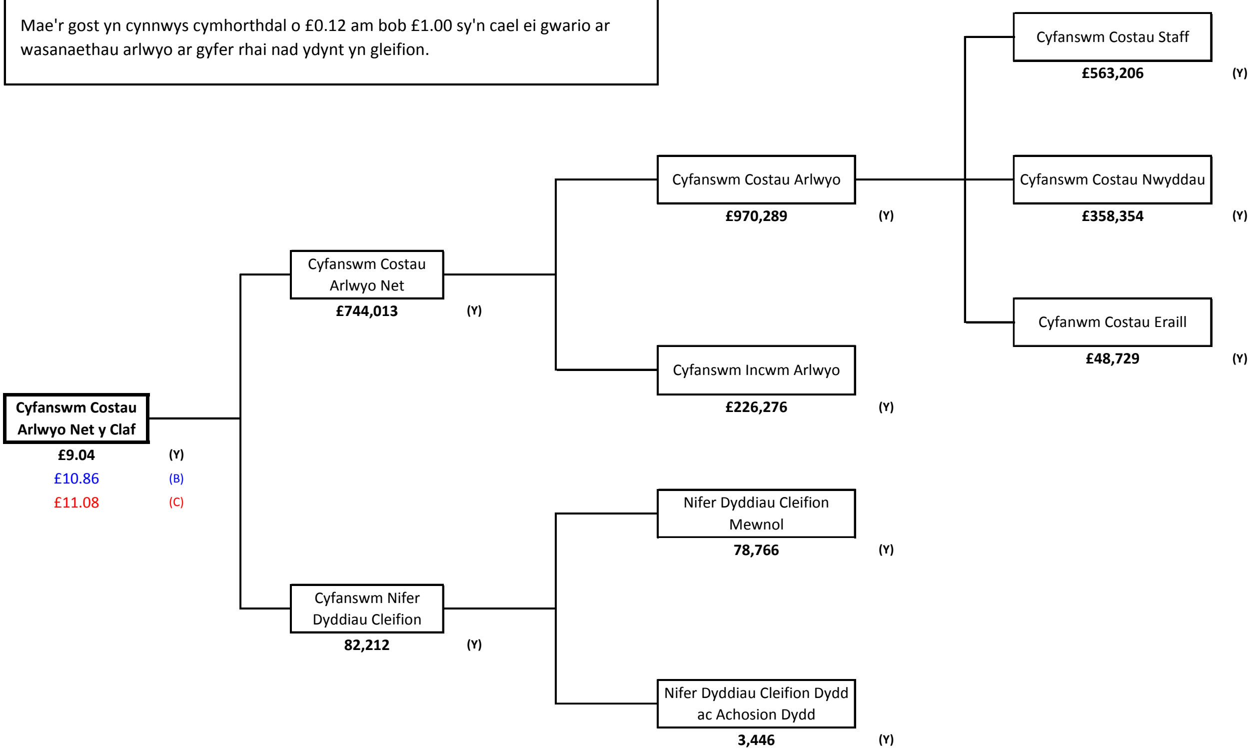

Allwedd
Ffigurau'r ysbyty mewn print trwm;
Ffigurau'r CILl/Ymddiriedolaeth mewn glas;
Ffigurau Cymru mewn coch.

Nodiadau
Mae ffigurau'r BILi/Ymddiriedolaeth a ffigurau Cymru yn seiliedig ar yr ysbytai a gymerodd ran yn yr arolwg. Ni chymerodd pob ysbyty yng Nghymru ran ynddo.

Mae costau ataff yn uwch na'r arfer oherwydd costau ychwanegol yn sgil yr Agenda ar gyfer Newid

Costau Arlwyo ar gyfer Cleifion

Ysbyty: **Ysbyty Llwynhelyg**
BILl/Ymddiriedolaeth: **Bwrdd Iechyd Hywel Dda**

Materion Allweddol

Cost wirioneddol fesul diwrnod claf yw £8.71 o gymharu ffigwr o £9.16 ar gyfer y BILl/Ymddiriedolaeth a ffigwr o £10.04 ar gyfer Cymru

Cost Arlwyo ar gyfer Cleifion fesul Diwrnod Claf
£8.71 (Y)
£9.16 (B)
£10.04 (C)

Cyfanswm costau Arlwyo ar gyfer Cleifion
£716,106 (Y)

		Cost fesul Diwrnod Claf	
Costau Staff Arlwyo ar gyfer Cleifion	**£447,430** (Y)	**£5.44**	(Y)
		£5.38	(B)
		£6.46	(C)
Costau Nwyddau Arlwyo ar gyfer Cleifion	**£236,514** (Y)	**£2.87**	(Y)
		£3.37	(B)
		£3.18	(C)
Costau Eraill Arlwyo ar gyfer Cleifion	**£32,161** (Y)	**£0.39**	(Y)
		£0.40	(B)
		£0.38	(C)

Cyfanswm Nifer Dyddiau Cleifion
82,212 (Y)

Nifer Dyddiau Cleifion Mewnol
78,766 (Y)

Nifer Dyddiau Cleifion Dydd ac Achosion Dydd
3,446 (Y)

Prif ddull coginio:	Cymysg yn bennaf on ailbaratoi bwyd ar gyfer Iechyd Meddwl
Ailbaratoi bwyd:	Yn ganolog cyn dosbarthu
Cyflenwi gwasanaeth:	Prydau bwyd ar blât
Golchi llestri:	Golchi llestri canolog

Allwedd
Ffigurau'r ysbyty mewn print trwm;
Ffigurau'r CILl/Ymddiriedolaeth mewn glas;
Ffigurau Cymru mewn coch.
Nodiadau
Mae ffigurau'r BILi/Ymddiriedolaeth a ffigurau Cymru yn seiliedig ar yr ysbytai a gymerodd ran yn yr arolwg. Ni chymerodd pob ysbyty yng Nghymru ran ynddo.

Mae costau ataff yn uwch na'r arfer oherwydd costau ychwanegol yn sgil yr Agenda ar gyfer Newid

Costau Gweithgarwch nad yw ar gyfer Cleifion

Ysbyty:	**Ysbyty Llwynhelyg**
BILl/Ymddiriedolaeth:	**Bwrdd Iechyd Hywel Dda**

Materion Allweddol

Nid yw'r gwasanaethau arlwyo nad ydynt ar gyfer cleifion yn gwneud cyfraniad i gostau'r ysbyty

Mae gwasanaeth arlwyo'r Ysbyty yn rhoi cymhorthdal o £0.12 am bob £1.00 sy'n cael ei gwario ar brydau nad ydynt ar gyfer cleifion

Cyfraniad

-£29,786 (Y)
-£551,474 (B)
-£2,671,103 (C)

Cyfanswm Costau Arlwyo i rai nad ydynt yn Gleifion
£256,062 (Y)

Incwm Arlwyo i rai nad ydynt yn Gleifion
£226,276 (Y)

		Cost am bob £ o Incwm	
Costau Staffio Arlwyo i rai nad ydynt yn Gleifion	**£115,775** (Y)	**£0.51**	(Y)
		£0.95	(B)
		£0.71	(C)
Costau Nwyddau Arlwyo i rai nad ydynt yn Gleifion	**£121,840** (Y)	**£0.53**	(Y)
		£0.44	(B)
		£0.51	(C)
Costau Eraill Arwlyo i rai nad ydynt yn Gleifion	**£18,446** (Y)	**£0.08**	(Y)
		£0.05	(B)
		£0.06	(C)
Cyfanswm		**£1.12**	(Y)
		£1.44	(B)
		£1.28	(C)

Cyfraniad am bob £ o Incwm		Cyfraniad fel % o gyfanswm costau rhai nad ydynt yn gleifion	
-£0.12	(Y)	**-11.6%**	(Y)
-£0.44	(B)	-31.5%	(B)
-£0.28	(C)	-22.7%	(C)

Peiriannau Gwerthu	
Costau Nwyddau	£6,187.53
Costau Rhentu	£1,878.49
Cyfanswm Costau	£8,066.02
Incwm	£11,643.31

Allwedd

Ffigurau'r ysbyty mewn print trwm;

Ffigurau'r CILl/Ymddiriedolaeth mewn glas;

Ffigurau Cymru mewn coch.

Nodiadau

Mae ffigurau'r BILi/Ymddiriedolaeth a ffigurau Cymru yn seiliedig ar yr ysbytai a gymerodd ran yn yr arolwg. Ni chymerodd pob ysbyty yng Nghymru ran ynddo.

Mae costau ataff yn uwch na'r arfer oherwydd costau ychwanegol yn sgil yr Agenda ar gyfer Newid

Cyfanswm Costau Arlwyo

Ysbyty: **Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru**
BILl/Ymddiriedolaeth: **Bwrdd Iechyd Hywel Dda**

Materion Allweddol

Mae cyfanswm cost net fesul diwrnod claf i'r ysbyty yn £9.22 o gymharu ffigwr o £10.86 ar gyfer y BILl a ffigwr o £11.08 ar gyfer Cymru.

Mae'r gost yn cynnwys cymhorthdal o £0.33 am bob £1.00 sy'n cael ei gwario ar wasanaethau arlwyo ar gyfer rhai nad ydynt yn gleifion.

- **Cyfanswm Costau Arlwyo Net y Claf**: **£9.22** (Y); £10.86 (B); £11.08 (C)
  - Cyfanswm Costau Arlwyo Net: **£1,036,648** (Y)
    - Cyfanswm Costau Arlwyo: **£1,475,504** (Y)
      - Cyfanswm Costau Staff: **£914,919** (Y)
      - Cyfanswm Costau Nwyddau: **£502,747** (Y)
      - Cyfanswm Costau Eraill: **£57,838** (Y)
    - Cyfanswm Incwm Arlwyo: **£438,856** (Y)
  - Cyfanswm Nifer Dyddiau Cleifion: **112,395** (Y)
    - Nifer Dyddiau Cleifion Mewnol: **107,069** (Y)
    - Nifer Dyddiau Cleifion Dydd ac Achosion Dydd: **5,326** (Y)

Allwedd
Ffigurau'r ysbyty mewn print trwm;
Ffigurau'r CILl/Ymddiriedolaeth mewn glas;
Ffigurau Cymru mewn coch.

Nodiadau
Mae ffigurau'r BILi/Ymddiriedolaeth a ffigurau Cymru yn seiliedig ar yr ysbytai a gymerodd ran yn yr arolwg. Ni chymerodd pob ysbyty yng Nghymru ran ynddo.

Mae costau ataff yn uwch na'r arfer oherwydd costau ychwanegol yn sgil yr Agenda ar gyfer Newid
methu â chael ffigurau heb TAW o'r 3 cyfriflyfr blaenorol sydd wedi'u cynnwys yn yr arolwg, felly mae'r ffigurau yn cynnwys TAW

Costau Arlwyo ar gyfer Cleifion

Ysbyty: **Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru**
BILl/Ymddiriedolaeth: **Bwrdd Iechyd Hywel Dda**

Materion Allweddol

Cost wirioneddol fesul diwrnod claf yw £7.89 o gymharu ffigwr o £9.16 ar gyfer y BILl/Ymddiriedolaeth a ffigwr o £10.04 ar gyfer Cymru

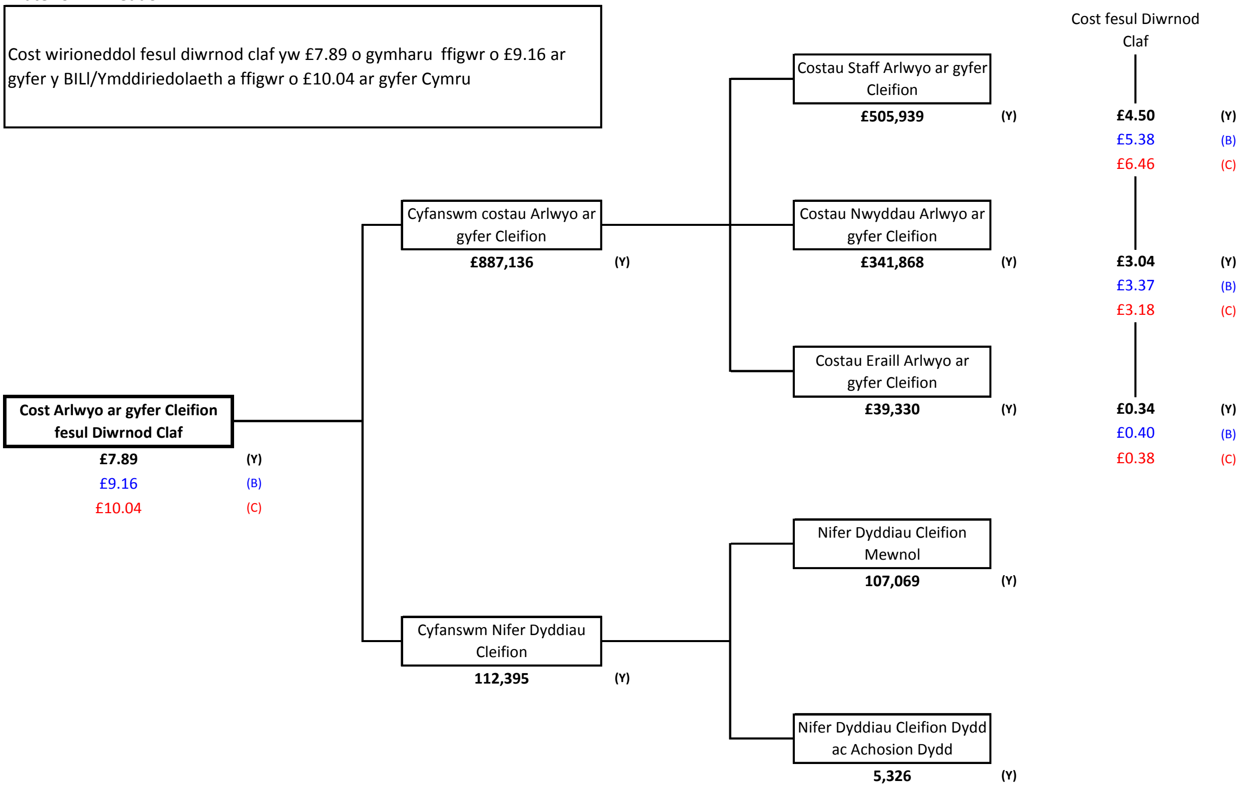

Prif ddull coginio:	Confensiynol
Ailbaratoi bwyd:	Ddim yn berthnasol
Cyflenwi gwasanaeth:	Swmp-ddosbarthu i'r wardiau
Golchi llestri:	Golchi llestri canolog

Allwedd
Ffigurau'r ysbyty mewn print trwm;
Ffigurau'r CILl/Ymddiriedolaeth mewn glas;
Ffigurau Cymru mewn coch.

Nodiadau
Mae ffigurau'r BILi/Ymddiriedolaeth a ffigurau Cymru yn seiliedig ar yr ysbytai a gymerodd ran yn yr arolwg. Ni chymerodd pob ysbyty yng Nghymru ran ynddo.

Mae costau ataff yn uwch na'r arfer oherwydd costau ychwanegol yn sgil yr Agenda ar gyfer Newid
methu â chael ffigurau heb TAW o'r 3 cyfriflyfr blaenorol sydd wedi'u cynnwys yn yr arolwg, felly mae'r ffigurau yn cynnwys TAW

Costau Gweithgarwch nad yw ar gyfer Cleifion

Ysbyty: **Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru**
BILl/Ymddiriedolaeth: **Bwrdd Iechyd Hywel Dda**

Materion Allweddol

Nid yw'r gwasanaethau arlwyo nad ydynt ar gyfer cleifion yn gwneud cyfraniad i gostau'r ysbyty

Mae gwasanaeth arlwyo'r Ysbyty yn rhoi cymhorthdal o £0.33 am bob £1.00 sy'n cael ei gwario ar brydau nad ydynt ar gyfer cleifion

			Cost am bob £ o Incwm	
Costau Staffio Arlwyo i rai nad ydynt yn Gleifion	**£408,981**	(Y)	**£0.93**	(Y)
			£0.95	(B)
			£0.71	(C)
Costau Nwyddau Arlwyo i rai nad ydynt yn Gleifion	**£160,879**	(Y)	**£0.36**	(Y)
			£0.44	(B)
			£0.51	(C)
Costau Eraill Arlwyo i rai nad ydynt yn Gleifion	**£19,783**	(Y)	**£0.04**	(Y)
			£0.05	(B)
			£0.06	(C)
Cyfanswm			**£1.33**	(Y)
			£1.44	(B)
			£1.28	(C)

Cyfanswm Costau Arlwyo i rai nad ydynt yn Gleifion: **£589,643** (Y)

Incwm Arlwyo i rai nad ydynt yn Gleifion: **£438,856** (Y)

Cyfraniad

-£150,787	(Y)
-£551,474	(B)
-£2,671,103	(C)

Cyfraniad am bob £ o Incwm

-£0.33	(Y)
-£0.44	(B)
-£0.28	(C)

Cyfraniad fel % o gyfanswm costau rhai nad ydynt yn gleifion

-25.6%	(Y)
-31.5%	(B)
-22.7%	(C)

Peiriannau Gwerthu	
Costau Nwyddau	£7,056.46
Costau Rhentu	£1,275.00
Cyfanswm Costau	£8,331.46
Incwm	£15,252.00

Allwedd
Ffigurau'r ysbyty mewn print trwm;
Ffigurau'r CILl/Ymddiriedolaeth mewn glas;
Ffigurau Cymru mewn coch.

Nodiadau
Mae ffigurau'r BILi/Ymddiriedolaeth a ffigurau Cymru yn seiliedig ar yr ysbytai a gymerodd ran yn yr arolwg. Ni chymerodd pob ysbyty yng Nghymru ran ynddo.

Mae costau ataff yn uwch na'r arfer oherwydd costau ychwanegol yn sgil yr Agenda ar gyfer Newid
methu â chael ffigurau heb TAW o'r 3 cyfriflyfr blaenorol sydd wedi'u cynnwys yn yr arolwg, felly mae'r ffigurau yn cynnwys TAW

Cyfanswm Costau Arlwyo

Ysbyty: **Ysbyty Cyffredinol Bronglais**
BILl/Ymddiriedolaeth: **Bwrdd Iechyd Hywel Dda**

Materion Allweddol

Mae cyfanswm cost net fesul diwrnod claf i'r ysbyty yn £16.37 o gymharu â ffigwr o £10.86 ar gyfer y BILl a ffigwr o £10.43 ar gyfer Cymru.

Mae'r gost yn cynnwys cymhorthdal o £1.18 am bob £1.00 sy'n cael ei gwario ar wasanaethau arlwyo ar gyfer rhai nad ydynt yn gleifion.

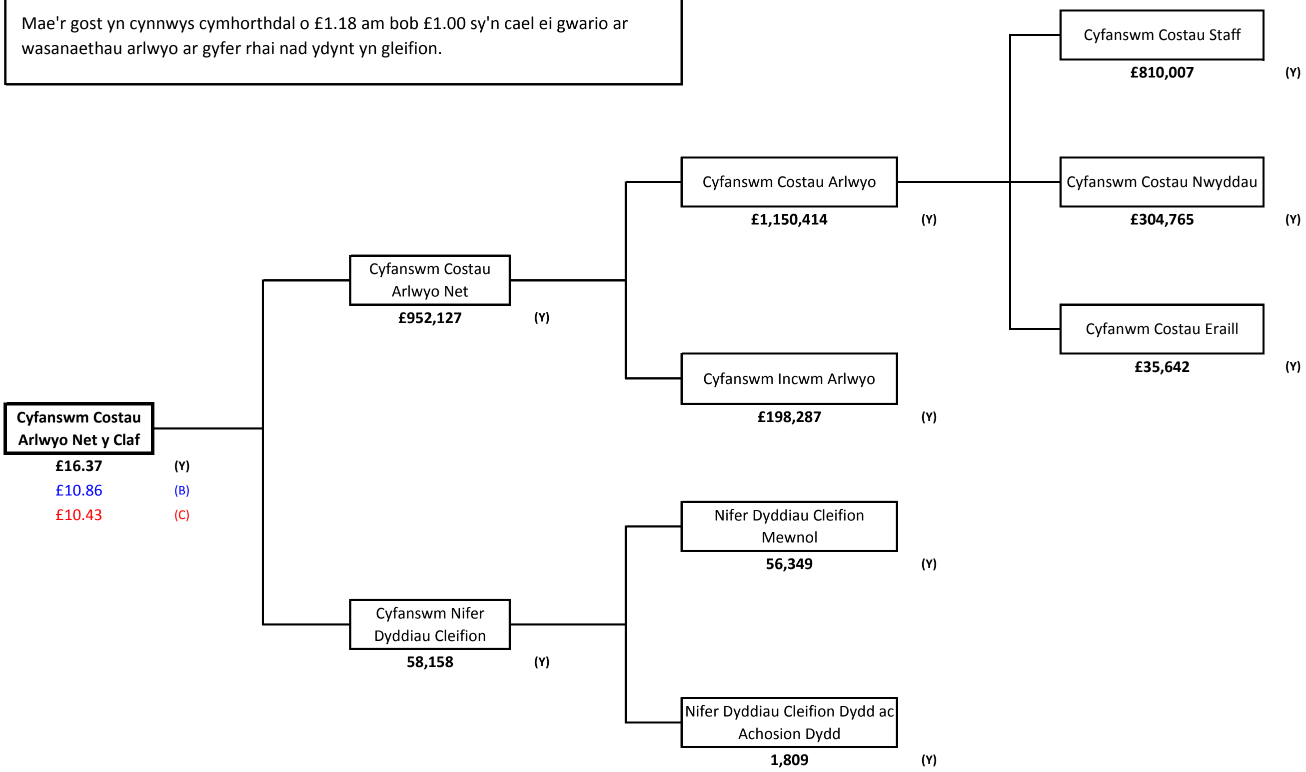

<u>**Allwedd**</u>
Ffigurau'r ysbyty mewn print trwm;
Ffigurau'r CILl/Ymddiriedolaeth mewn glas;
Ffigurau Cymru mewn coch.
<u>**Nodiadau**</u>
Mae ffigurau'r BILi/Ymddiriedolaeth a ffigurau Cymru yn seiliedig ar yr ysbytai a gymerodd ran yn yr arolwg. Ni chymerodd pob ysbyty yng Nghymru ran ynddo.

Mae costau ataff yn uwch na'r arfer oherwydd costau ychwanegol yn sgil yr Agenda ar gyfer Newid

Costau Arlwyo ar gyfer Cleifion

Ysbyty: **Ysbyty Cyffredinol Bronglais**
BILl/Ymddiriedolaeth: **Bwrdd Iechyd Hywel Dda**

Materion Allweddol

Cost wirioneddol fesul diwrnod claf yw £12.30 o gymharu â ffigwr o £9.16 ar gyfer y BILl/Ymddiriedolaeth a ffigwr o £10.04 ar gyfer Cymru

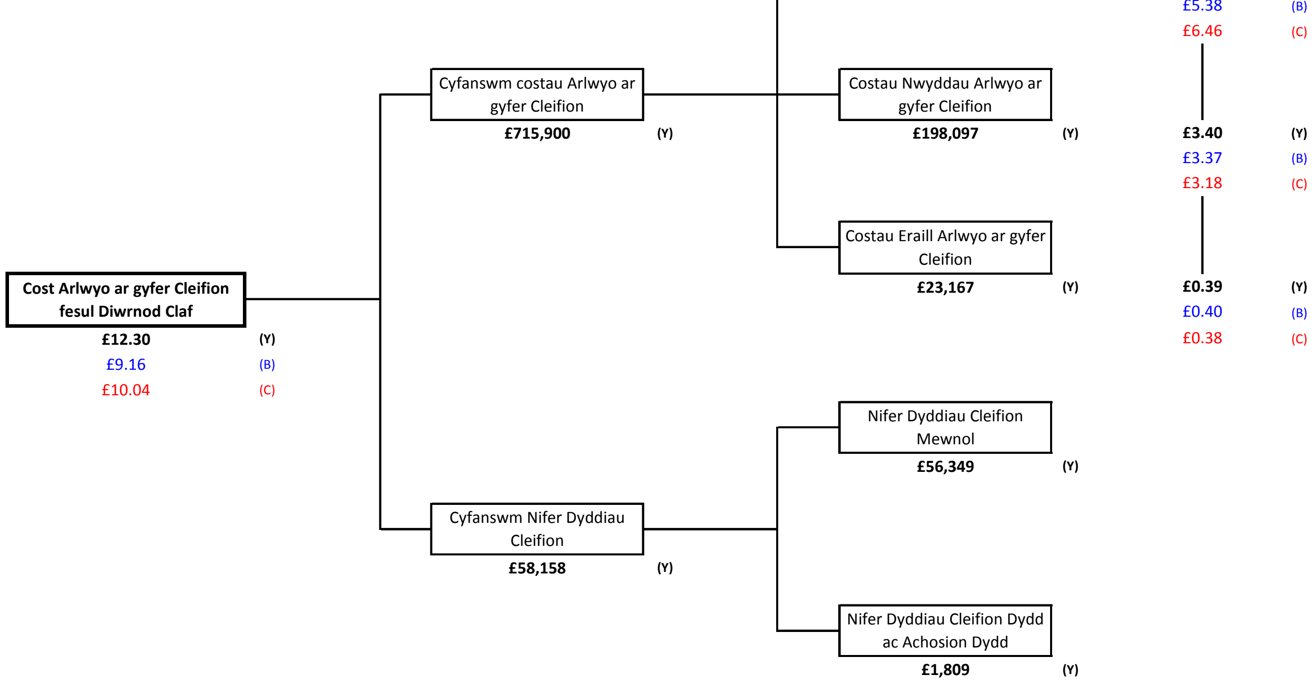

Prif ddull coginio:	Confensiynol
Ailbaratoi bwyd:	Ddim yn berthnasol
Cyflenwi gwasanaeth:	Prydiau ar blatiau
Golchi llestri:	Golchi llestri canolog

Allwedd
Ffigurau'r ysbyty mewn print trwm;
Ffigurau'r CILl/Ymddiriedolaeth mewn glas;
Ffigurau Cymru mewn coch.

Nodiadau
Mae ffigurau'r BILi/Ymddiriedolaeth a ffigurau Cymru yn seiliedig ar yr ysbytai a gymerodd ran yn yr arolwg. Ni chymerodd pob ysbyty yng Nghymru ran ynddo.

Mae costau ataff yn uwch na'r arfer oherwydd costau ychwanegol yn sgil yr Agenda ar gyfer Newid

Costau Gweithgarwch nad yw ar gyfer Cleifion

Ysbyty: **Ysbyty Cyffredinol Bronglais**
BILl/Ymddiriedolaeth: **Bwrdd Iechyd Hywel Dda**

Materion Allweddol

Nid yw'r gwasanaethau arlwyo nad ydynt ar gyfer cleifion yn gwneud cyfraniad i gostau'r ysbyty

Mae gwasanaeth arlwyo'r Ysbyty yn rhoi cymhorthdal o £1.18 am bob £1.00 sy'n cael ei gwario ar brydau nad ydynt ar gyfer cleifion

Cyfraniad
-£236,227 (Y)
-£551,474 (B)
-£2,671,103 (C)

Cyfraniad am bob £ o Incwm
-£1.18 (Y)
-£0.44 (B)
-£0.28 (C)

Cyfraniad fel % o gyfanswm costau rhai nad ydynt yn gleifion
-54.4% (Y)
-31.5% (B)
-22.7% (C)

Cyfanswm Costau arlwyo i rai nad ydynt yn Gleifion
£434,514 (Y)

Incwm Arlwyo i rai nad ydynt yn Gleifion
£198,287 (Y)

Costau Staffio Arlwyo i rai nad ydynt yn Gleifion
£315,371 (Y)

Costau Nwyddau Arlwyo i rai nad ydynt yn Gleifion
£106,668 (Y)

Costau Eraill Arlwyo i rai nad ydynt yn Gleifion
£12,475 (Y)

Cost am bob £ o Incwm

Costau Staffio	**£1.59** (Y)	
	£0.95 (B)	
	£0.71 (C)	
Costau Nwyddau	**£0.53** (Y)	
	£0.44 (B)	
	£0.51 (C)	
Costau Eraill	**£0.06** (Y)	
	£0.05 (B)	
	£0.06 (C)	
Cyfanswm	**£2.18** (Y)	
	£1.44 (B)	
	£1.28 (C)	

Peiriannau Gwerthu	
Costau Nwyddau	£967.25
Costau Rhentu	£0.00
Cyfanswm Costau	£967.25
Incwm	£1,487.69

Allwedd
Ffigurau'r ysbyty mewn print trwm;
Ffigurau'r CILl/Ymddiriedolaeth mewn glas;
Ffigurau Cymru mewn coch.

Nodiadau
Mae ffigurau'r BILl/Ymddiriedolaeth a ffigurau Cymru yn seiliedig ar yr ysbytai a gymerodd ran yn yr arolwg. Ni chymerodd pob ysbyty yng Nghymru ran ynddo.

Mae costau ataff yn uwch na'r arfer oherwydd costau ychwanegol yn sgil yr Agenda ar gyfer Newid

Cyfanswm Costau Arlwyo

Ysbyty: **Ysbyty'r Tywysog Phillip**
BILl/Ymddiriedolaeth: **Bwrdd Iechyd Hywel Dda**

Materion Allweddol

Mae cyfanswm cost net fesul diwrnod claf i'r ysbyty yn £11.05 o gymharu â ffigwr o £10.86 ar gyfer y BILl a ffigwr o £10.43 ar gyfer Cymru.

Mae'r gost yn cynnwys cymhorthdal o £0.39 am bob £1.00 sy'n cael ei gwario ar wasanaethau arlwyo ar gyfer rhai nad ydynt yn gleifion.

- **Cyfanswm Costau Arlwyo Net y Claf**: **£11.05** (Y); £10.86 (B); £10.43 (C)
  - Cyfanswm Costau Arlwyo Net: **£763,731** (Y)
    - Cyfanswm Costau Arlwyo: **£1,099,451** (Y)
      - Cyfanswm Costau Staff: **£591,895** (Y)
      - Cyfanswm Costau Nwyddau: **£453,948** (Y)
      - Cyfanwm Costau Eraill: **£53,608** (Y)
    - Cyfanswm Incwm Arlwyo: **£335,720** (Y)
  - Cyfanswm Nifer Dyddiau Cleifion: **69,080** (Y)
    - Nifer Dyddiau Cleifion Mewnol: **67,230** (Y)
    - Nifer Dyddiau Cleifion Dydd ac Achosion Dydd: **1,850** (Y)

Allwedd
Ffigurau'r ysbyty mewn print trwm;
Ffigurau'r CILl/Ymddiriedolaeth mewn glas;
Ffigurau Cymru mewn coch.

Nodiadau
Mae ffigurau'r BILi/Ymddiriedolaeth a ffigurau Cymru yn seiliedig ar yr ysbytai a gymerodd ran yn yr arolwg. Ni chymerodd pob ysbyty yng Nghymru ran ynddo.

Mae costau ataff yn uwch na'r arfer oherwydd costau ychwanegol yn sgil yr Agenda ar gyfer Newid

Costau Arlwyo ar gyfer Cleifion

Ysbyty: **Ysbyty'r Tywysog Phillip**
BILl/Ymddiriedolaeth: **Bwrdd Iechyd Hywel Dda**

Materion Allweddol

Cost wirioneddol fesul diwrnod claf yw £9.10 o gymharu ffigwr o £9.16 ar gyfer y BILl/Ymddiriedolaeth a ffigwr o £10.04 ar gyfer Cymru

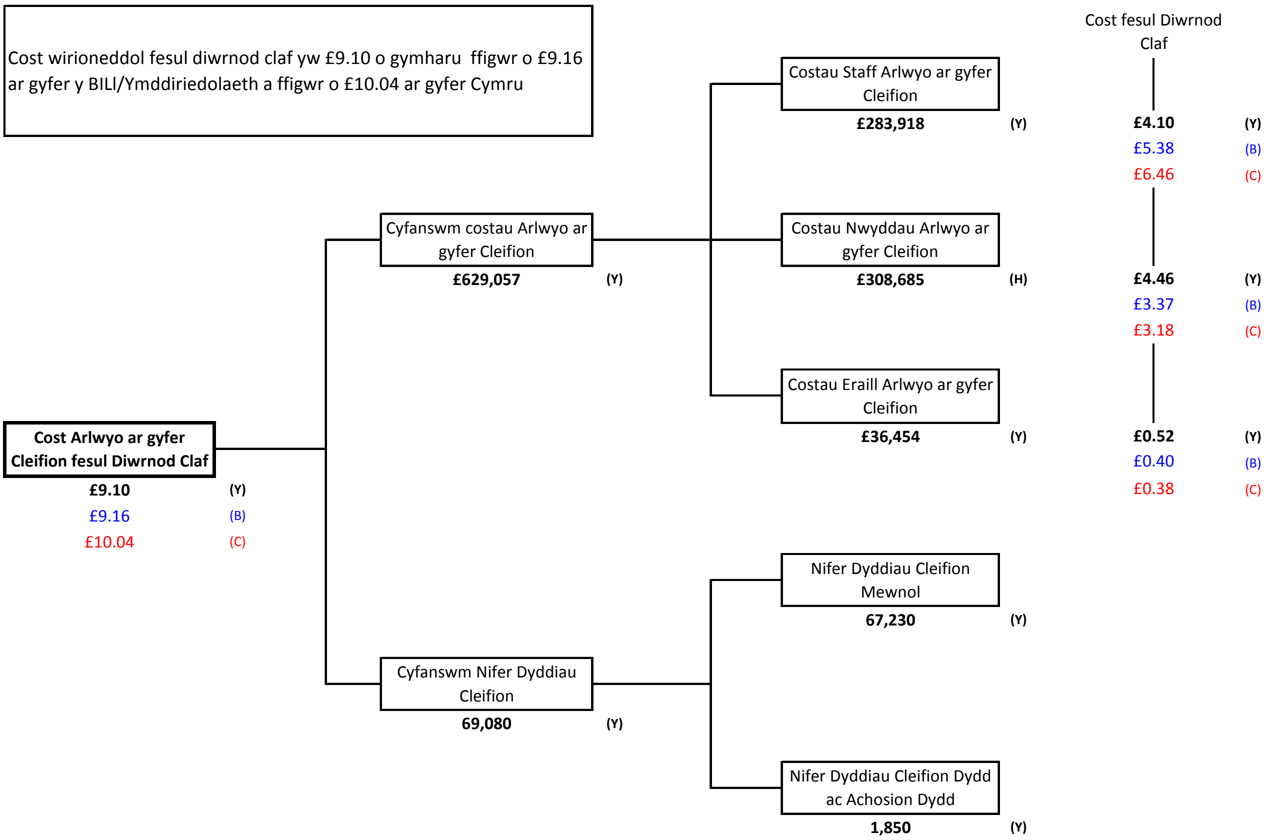

Prif ddull coginio:	Coginio/Oeri wedi'i baratoi ar y safle a'i gynhyrchu trwy UGG ym Mryntirion ond yn cael ei reoli a'i staffio gan staff y Bwrdd Iechyd
Ailbaratoi bwyd:	Yn ganolog cyn ei ddosbarthu
Cyflenwi gwasanaeth:	Swmp-ddosbarthu i'' wardiau
Golchi llestri:	Golchi llestri ar y ward

Allwedd
Ffigurau'r ysbyty mewn print trwm;
Ffigurau'r CILl/Ymddiriedolaeth mewn glas;
Ffigurau Cymru mewn coch.

Nodiadau
Mae ffigurau'r BILi/Ymddiriedolaeth a ffigurau Cymru yn seiliedig ar yr ysbytai a gymerodd ran yn yr arolwg. Ni chymerodd pob ysbyty yng Nghymru ran ynddo.

Mae costau ataff yn uwch na'r arfer oherwydd costau ychwanegol yn sgil yr Agenda ar gyfer Newid

Costau Gweithgarwch nad yw ar gyfer Cleifion

Ysbyty: **Ysbyty'r Tywysog Phillip**
BILl/Ymddiriedolaeth: **Bwrdd Iechyd Hywel Dda**

Materion Allweddol

Nid yw'r gwasanaethau arlwyo nad ydynt ar gyfer cleifion yn gwneud cyfraniad i gostau'r ysbyty

Mae gwasanaeth arlwyo'r Ysbyty yn rhoi cymhorthdal o £0.39 am bob £1.00 sy'n cael ei gwario ar brydau nad ydynt ar gyfer cleifion

Cyfraniad
-£134,674 (Y)
-£551,474 (B)
-£2,671,103 (C)

Cyfanswm Costau Arlwyo i rai nad ydynt yn Gleifion
£470,394 (Y)

Incwm Arlwyo i rai nad ydynt yn Gleifion
£335,720 (Y)

Costau Staffio Arlwyo i rai nad ydynt yn Gleifion
£307,976 (Y)

Costau Nwyddau Arlwyo i rai nad ydynt yn Gleifion
£145,263 (Y)

Costau Eraill Arlwyo i rai nad ydynt yn Gleifion
£17,155 (Y)

Cyfraniad am bob £ o Incwm
-£0.39 (Y)
-£0.44 (B)
-£0.28 (C)

Cyfraniad fel % o gyfanswm costau arlwyo rhai nad ydynt yn Gleifion
-28.6% (Y)
-31.5% (B)
-22.7% (C)

Cost am bob £ o Incwm

	(Y)	(B)	(C)
Costau Staffio	**£0.91**	£0.95	£0.71
Costau Nwyddau	**£0.43**	£0.44	£0.51
Costau Eraill	**£0.05**	£0.05	£0.06
Cyfanswm	**£1.39**	£1.44	£1.28

Peiriannau Gwerthu	
Costau Nwyddau	£1,576.00
Costau Rhentu	£0.00
Cyfanswm Costau	£1,576.00
Incwm	£22,190.00

Allwedd
Ffigurau'r ysbyty mewn print trwm;
Ffigurau'r CILl/Ymddiriedolaeth mewn glas;
Ffigurau Cymru mewn coch.

Nodiadau
Mae ffigurau'r BILi/Ymddiriedolaeth a ffigurau Cymru yn seiliedig ar yr ysbytai a gymerodd ran yn yr arolwg. Ni chymerodd pob ysbyty yng Nghymru ran ynddo.

Mae costau ataff yn uwch na'r arfer oherwydd costau ychwanegol yn sgil yr Agenda ar gyfer Newid

Atodiad 3

Profiad cleifion

Fel rhan o'r archwiliad hwn, aethom ati i gynnal arolwg holiadur i gasglu barn cleifion ar y bwyd yr oeddynt wedi'i gael yn ystod eu harhosiad mewn ysbyty. Cleifion ar y wardiau lle buom yn arsylwi'r gwasanaeth pryd bwyd ac yn adolygu nodiadau cleifion a gafodd eu targedu'n benodol.

Dibynnwyd ar staff y wardiau i roi yr arolwg holiadur i bob claf, lle bo'n briodol, ac amlen barod i'w ddychwelyd i Swyddfa Archwilio Cymru hefyd. Adeg yr archwiliad, rhoddwyd cyhoeddusrwydd i'r arolwg yn y wasg leol hefyd, gan wahodd unrhyw un a oedd wedi bod yn glaf mewn ysbyty yn ystod y 12 mis diwethaf neu yn gofalu am rywun a oedd wedi bod mewn ysbyty, i roi eu barn am y bwyd yr oeddynt wedi'i gael, trwy arolwg ar-lein.

Derbyniwyd 694 ymateb gan bobl o bob rhan o Gymru, a oedd yn gleifion mewn ysbyty adeg ein harchwiliad neu a oedd wedi bod yn gleifion mewn ysbyty yn y 12 mis diwethaf. O'r rhain, roedd 76 holiadur yn ymwneud â'r Bwrdd Iechyd. Dyma fanylion yr ymatebion ar draws y Bwrdd Iechyd:

- Ysbyty Cyffredinol Bronglais - chwe ymateb
- Ysbyty Tywysog Philip - 25 ymateb
- Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru – pedwar ymateb
- Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg - 41 ymateb

Mae'r tablau isod yn dangos manylion y nifer o ymatebion i bob cwestiwn fesul ysbyty unigol. Ni ddangosir canrannau ar gyfer y Bwrdd Iechyd gan fod cyfanswm yr ymatebion yn llai na 100 yn gyfan gwbl. Rhoddir niferoedd a chanrannau ar gyfer ymateb Cymru gyfan. [Noder bod diffyg ymateb i ambell gwestiwn yn golygu bod nifer yr ymatebion a gyflwynwyd yn llai na chyfanswm yr holiaduron a ddychwelwyd.]

Cwestiwn 3: Am faint wnaethoch chi aros yn yr ysbyty?

Ysbytai Hywel Dda	Llai na diwrnod	Dau i dri diwrnod	Pedwar i saith diwrnod	8 i 14 diwrnod	Mwy na phythefnos	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	0	1	0	2	3	6
Ysbyty Tywysog Philip	0	6	5	8	3	22
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	0	0	1	0	3	4
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	0	5	19	8	9	41
Hywel Dda	0	12	25	18	18	73
Pob Ymateb (Cymru)	16 (2%)	96 (15%)	180 (28%)	155 (24%)	207 (32%)	654

***Ffynhonnell**: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai*

Cwestiwn 4: A gawsoch chi eich pwyso yn ystod eich arhosiad yn yr ysbyty?

Ysbytai Hywel Dda	Do	Naddo	Ddim yn siŵr	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	4	2	0	6
Ysbyty Tywysog Philip	17	6	1	24
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	2	1	1	4
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	27	14	0	41
Hywel Dda	50	23	2	75
Pob Ymateb (Cymru)	456 (67%)	208 (30%)	21 (3%)	685

***Ffynhonnell**: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai*

Cwestiwn 5: A gafodd eich taldra ei fesur yn ystod eich arhosiad yn yr ysbyty?

Ysbytai Hywel Dda	Do	Naddo	Ddim yn siŵr	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	2	4	0	6
Ysbyty Tywysog Philip	6	15	2	23
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	1	3	0	4
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	11	25	2	38
Hywel Dda	20	47	4	71
Pob Ymateb (Cymru)	216 (32%)	402 (59%)	63 (9%)	681

***Ffynhonnell**: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai*

Cwestiwn 6: A wnaeth aelod o staff yr ysbyty siarad â chi am eich anghenion deietegol?

Ysbytai Hywel Dda	Do	Naddo	Ddim yn siŵr	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	4	2	0	6
Ysbyty Tywysog Philip	6	14	2	22
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	1	2	1	4
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	17	22	1	40
Hywel Dda	28	40	4	72
Pob Ymateb (Cymru)	275 (41%)	364 (54%)	36 (5%)	675

***Ffynhonnell**: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai*

Cwestiwn 7: A gawsoch fwyd a oedd yn addas i'ch anghenion deietegol?

Ysbytai Hywel Dda	Nid oedd angen deiet arbennig arnaf	Do, bob tro	Do, y rhan fwyaf o'r amser	Anaml	Byth	Ddim yn gwybod	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	4	1	0	1	0	0	6
Ysbyty Tywysog Philip	13	4	3	3	1	1	25
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	0	1	1	1	0	1	4
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	21	10	5	3	0	2	41
Hywel Dda	38	16	9	8	1	4	76
Pob Ymateb (Cymru)	353 (52%)	154 (23%)	83 (12%)	30 (4%)	37 (5%)	22 (3%)	679

***Ffynhonnell**: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai*

Cwestiwn 8a: Allech chi ddeall y fwydlen?

Ysbytai Hywel Dda	Oeddwn, bob amser	Oeddwn, y rhan fwyaf o'r amser	Anaml	Byth	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	6	0	0	0	6
Ysbyty Tywysog Philip	17	4	1	0	22
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	4	0	0	0	4
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	32	6	1	0	39
Hywel Dda	59	10	2	0	71
Pob Ymateb (Cymru)	482 (76%)	123 (19%)	9 (1%)	17 (3%)	631

***Ffynhonnell**: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai*

Cwestiwn 8b: Wyddech chi beth oedd y dewisiadau bwyd ar y fwydlen?

Ysbytai Hywel Dda	Oeddwn, bob amser	Oeddwn, y rhan fwyaf o'r amser	Anaml	Byth	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	5	0	0	0	5
Ysbyty Tywysog Philip	19	2	0	0	21
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	4	0	0	0	4
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	28	7	1	0	36
Hywel Dda	56	9	1	0	66
Pob Ymateb (Cymru)	453 (74%)	125 (21%)	16 (3%)	15 (2%)	609

***Ffynhonnell**: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai*

Cwestiwn 8c: A oedd digon o ddewis ar y fwydlen?

Ysbytai Hywel Dda	Oedd, bob amser	Oedd, y rhan fwyaf o'r amser	Anaml	Byth	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	2	2	0	0	4
Ysbyty Tywysog Philip	16	3	1	2	22
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	1	2	1	0	4
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	13	11	12	1	37
Hywel Dda	32	18	14	3	67
Pob Ymateb (Cymru)	287 (46%)	166 (27%)	113 (18%)	55 (9%)	621

***Ffynhonnell**: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai*

Cwestiwn 8d: Oeddech chi'n gallu dewis faint o fwyd a gawsoch?

Ysbytai Hywel Dda	Oeddwn, bob amser	Oeddwn, y rhan fwyaf o'r amser	Anaml	Byth	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	1	0	0	3	4
Ysbyty Tywysog Philip	13	1	2	6	22
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	1	1	0	2	4
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	30	4	2	1	37
Hywel Dda	45	6	4	12	67
Pob Ymateb (Cymru)	287 (46%)	120 (19%)	50 (8%)	166 (27%)	623

***Ffynhonnell**: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai*

Cwestiwn 9: A newidiodd y fwydlen yn ddigon aml?

Ysbytai Hywel Dda	Oedd, bob amser	Oedd, y rhan fwyaf o'r amser	Anaml	Byth	Nid oeddwn yn yr ysbyty am ddigon hir i allu dweud	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	2	1	2	0	1	6
Ysbyty Tywysog Philip	11	5	4	1	3	24
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	1	3	0	0	0	4
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	8	18	7	0	6	39
Hywel Dda	22	27	13	1	10	73
Pob Ymateb (Cymru)	192 (29%)	260 (39%)	81 (12%)	35 (5%)	102 (15%)	670

***Ffynhonnell**: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai*

Cwestiwn 10: A oedd digon o ddewis ar y fwydlen i gyd-fynd â'ch daliadau crefyddol?

Ysbytai Hywel Dda	Oedd, bob amser	Oedd, y rhan fwyaf o'r amser	Anaml	Byth	Nid oes gennyf ddaliadau sy'n gofyn am ddeiet arbennig	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	1	1	0	0	4	6
Ysbyty Tywysog Philip	10	2	1	0	11	24
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	1	0	0	0	2	3
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	13	3	1	0	22	39
Hywel Dda	25	6	2	0	39	72
Pob Ymateb (Cymru)	161 (24%)	42 (6%)	8 (1%)	18 (3%)	429 (65%)	658

***Ffynhonnell**: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai*

Cwestiwn 11: Os ydych chi'n llysieuwr neu'n figan, a oedd digon o ddewis i ddiwallu'ch anghenion?

Ysbytai Hywel Dda	Oedd, bob amser	Oedd, y rhan fwyaf o'r amser	Anaml	Byth	Nid wyf yn llysieuwr na fegan	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	0	0	0	0	6	6
Ysbyty Tywysog Philip	3	2	1	1	14	21
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	0	1	0	1	1	3
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	2	0	0	1	32	35
Hywel Dda	5	3	1	3	53	65
Pob Ymateb (Cymru)	27 (4%)	27 (4%)	16 (3%)	18 (3%)	540 (86%)	628

***Ffynhonnell**: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai*

Cwestiwn 12: Os oes gennych alergedd bwyd, a oedd digon o ddewis i ddiwallu eich anghenion?

Ysbytai Hywel Dda	Oedd, bob amser	Oedd, y rhan fwyaf o'r amser	Anaml	Byth	Nid oes gennyf alergedd bwyd	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	0	0	0	0	6	6
Ysbyty Tywysog Philip	6	1	2	1	12	22
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	0	0	0	0	3	3
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	2	3	0	0	33	38
Hywel Dda	8	4	2	1	54	69
Pob Ymateb (Cymru)	45 (7%)	31 (5%)	10 (2%)	13 (2%)	531 (84%)	630

***Ffynhonnell*: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai**

Cwestiwn 13: Sut y gwnaethoch ddewis pa brydau bwyd i'w bwyta?

Ysbytai Hywel Dda	Llenwi ffurflen	Dewis bwyd o'r troli	Dweud wrth aelod staff	Aelod o'r teulu yn dewis ar fy rhan	Nid oedd dewis	Arall	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	5	0	1	0	0	0	6
Ysbyty Tywysog Philip	4	2	16	0	1	1	24
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	2	0	2	0	0	0	4
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	32	1	7	0	0	1	41
Hywel Dda	43	3	26	0	1	2	75
Pob Ymateb (Cymru)	288 (43%)	100 (15%)	235 (35%)	11 (2%)	27 (4%)	15 (2%)	676

***Ffynhonnell**: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai*

Cwestiwn 14: Pryd y gwnaethoch ddewis pa brydau i'w bwyta?

Ysbytai Hywel Dda	Cyn diwrnod y pryd bwyd	Ar ddiwrnod y pryd bwyd	O'r troli	Nid oedd dewis	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	3	2	0	0	5
Ysbyty Tywysog Philip	6	16	1	2	25
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	2	2	0	0	4
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	31	9	1	0	41
Hywel Dda	42	29	2	2	75
Pob Ymateb (Cymru)	332 (49%)	200 (30%)	113 (17%)	26 (4%)	671

***Ffynhonnell*: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai**

Cwestiwn 15: A oeddech yn gallu golchi eich dwylo cyn i chi fwyta bwyd?

Ysbytai Hywel Dda	Oeddwn, bob amser	Oeddwn, y rhan fwyaf o'r amser	Anaml	Byth	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	5	1	0	0	6
Ysbyty Tywysog Philip	21	3	0	1	25
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	1	0	2	1	4
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	26	11	3	1	41
Hywel Dda	53	15	5	3	76
Pob Ymateb (Cymru)	448 (65%)	127 (19%)	55 (8%)	55 (8%)	685

***Ffynhonnell**: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai*

Cwestiwn 16: A oedd aelod staff yn eich cynorthwyo i fod yn gyfforddus cyn i chi fwyta eich bwyd?

Ysbytai Hywel Dda	Oedd, bob amser	Oedd, y rhan fwyaf o'r amser	Anaml	Byth	Nid oedd angen cymorth arnaf i fod yn gyfforddus	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	1	2	0	0	3	6
Ysbyty Tywysog Philip	9	4	0	3	8	24
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	0	1	1	2	0	4
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	12	7	2	4	16	41
Hywel Dda	22	14	3	9	27	75
Pob Ymateb (Cymru)	189 (28%)	132 (19%)	45 (7%)	64 (9%)	247 (36%)	677

***Ffynhonnell*: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai**

Cwestiwn 17: Ble y gwnaethoch fwyta'r rhan fwyaf o'ch prydau?

Ysbytai Hywel Dda	Mewn cadair wrth eich gwely	Mewn ardal fwyta gymunedol	Yn y gwely	Arall	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	5	0	1	0	6
Ysbyty Tywysog Philip	16	1	7	1	25
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	1	0	3	0	4
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	29	0	12	0	41
Hywel Dda	51	1	23	1	76
Pob Ymateb (Cymru)	466 (68%)	22 (3%)	195 (28%)	6 (1%)	689

***Ffynhonnell**: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai*

Cwestiwn 18: A oedd yr ardal ble y gwnaethoch fwyta yn lân ac yn daclus?

Ysbytai Hywel Dda	Oedd, bob amser	Oedd, y rhan fwyaf o'r amser	Weithiau	Byth	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	5	0	1	0	6
Ysbyty Tywysog Philip	22	2	0	0	24
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	2	1	1	0	4
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	24	12	5	0	41
Hywel Dda	53	15	7	0	75
Pob Ymateb (Cymru)	478 (70%)	169 (25%)	34 (5%)	6 (1%)	687

***Ffynhonnell*: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai**

Cwestiwn 19: Os oedd angen cymhorthion bwyta arnoch, a gawsoch rai?

Ysbytai Hywel Dda	Do, bob amser	Do, y rhan fwyaf o'r amser	Anaml	Byth	Doedd dim mo'u hangen	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	1	0	0	0	5	6
Ysbyty Tywysog Philip	2	0	0	3	19	24
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	0	0	1	1	2	4
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	3	0	2	1	34	40
Hywel Dda	6	0	3	5	60	74
Pob Ymateb (Cymru)	42 (6%)	32 (5%)	8 (1%)	30 (4%)	559 (83%)	671

***Ffynhonnell**: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai*

Cwestiwn 20: Os oedd angen help arnoch wrth fwyta, a gawsoch hynny?

Ysbytai Hywel Dda	Do, bob amser	Do, y rhan fwyaf o'r amser	Anaml	Byth	Nid oedd angen help arnaf	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	0	0	0	0	6	6
Ysbyty Tywysog Philip	6	0	0	2	16	24
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	0	0	1	0	3	4
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	2	1	1	2	32	38
Hywel Dda	8	1	2	4	57	72
Pob Ymateb (Cymru)	60 (9%)	33 (5%)	14 (2%)	16 (2%)	544 (82%)	667

***Ffynhonnell*: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai**

Cwestiwn 21: Os oedd rhywun yn eich helpu i fwyta, pwy oedd hwnnw?

Ysbytai Hywel Dda	Gofalwr/ gwirfoddolwr	Aelod o'r teulu	Ffrind	Nyrs	Nid oedd angen help arnaf	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	0	0	0	0	6	6
Ysbyty Tywysog Philip	0	3	0	3	18	24
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	0	1	0	0	3	4
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	4	1	0	0	33	38
Hywel Dda	4	5	0	3	60	72
Pob Ymateb (Cymru)	7 (1%)	36 (5%)	4 (1%)	41 (6%)	569 (87%)	657

Ffynhonnell*: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai*

Cwestiwn 22: Os gwnaeth rhywun eich helpu i fwyta, a oedd hyn yn fuan ar ôl i'r bwyd gyrraedd?

Ysbytai Hywel Dda	Oedd, bob amser	Oedd, y rhan fwyaf o'r amser	Anaml	Byth	Nid oedd angen help arnaf	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	0	0	0	0	6	6
Ysbyty Tywysog Philip	5	2	1	1	15	24
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	0	1	0	0	3	4
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	3	0	2	0	32	37
Hywel Dda	8	3	3	1	56	71
Pob Ymateb (Cymru)	47 (7%)	35 (5%)	14 (2%)	5 (1%)	557 (85%)	658

***Ffynhonnell*: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai**

Cwestiwn 23a: A oeddech yn fodlon ar yr amserau y cafodd eich prydau eu gweini?

Ysbytai Hywel Dda	Oeddwn, bob amser	Oeddwn, y rhan fwyaf o'r amser	Anaml	Byth	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	5	0	1	0	6
Ysbyty Tywysog Philip	19	6	0	0	25
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	1	3	0	0	4
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	22	19	0	0	41
Hywel Dda	47	28	1	0	76
Pob Ymateb (Cymru)	405 (59%)	233 (34%)	30 (4%)	17 (2%)	685

***Ffynhonnell**: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai*

Cwestiwn 23b: A gawsoch lonydd rhag nyrsys neu feddygon yn eich trin neu'n eich asesu yn ystod eich prydau?

Ysbytai Hywel Dda	Bob amser	Y rhan fwyaf o'r amser	Anaml	Byth	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	4	2	0	0	6
Ysbyty Tywysog Philip	13	7	1	1	22
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	1	1	1	0	3
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	21	17	2	0	40
Hywel Dda	39	27	4	1	71
Pob Ymateb (Cymru)	338 (50%)	256 (38%)	60 (9%)	18 (3%)	672

***Ffynhonnell*: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai**

Cwestiwn 23c: A gawsoch ddigon o amser i orffen eich pryd bwyd?

Ysbytai Hywel Dda	Bob amser	Y rhan fwyaf o'r amser	Anaml	Byth	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	6	0	0	0	6
Ysbyty Tywysog Philip	23	1	0	0	24
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	2	1	0	0	3
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	33	7	1	0	41
Hywel Dda	64	9	1	0	74
Pob Ymateb (Cymru)	518 (76%)	141 (21%)	20 (3%)	1 (0%)	680

***Ffynhonnell**: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai*

Cwestiwn 23d: Os gwnaethoch fethu pryd, a gawsoch un arall?

Ysbytai Hywel Dda	Bob amser	Y rhan fwyaf o'r amser	Anaml	Byth	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	1	1	1	1	4
Ysbyty Tywysog Philip	15	1	0	1	17
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	0	1	1	1	3
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	18	9	5	3	35
Hywel Dda	34	12	7	6	59
Pob Ymateb (Cymru)	318 (55%)	148 (25%)	62 (11%)	55 (9%)	583

***Ffynhonnell*: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai**

Cwestiwn 23e: A wnaethoch bob amser gael y pryd y gwnaethoch ei archebu?

Ysbytai Hywel Dda	Bob amser	Y rhan fwyaf o'r amser	Anaml	Byth	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	4	1	1	0	6
Ysbyty Tywysog Philip	21	3	0	0	24
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	2	1	0	0	3
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	25	12	4	0	41
Hywel Dda	52	17	5	0	74
Pob Ymateb (Cymru)	360 (56%)	221 (34%)	34 (5%)	26 (4%)	641

***Ffynhonnell**: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai*

Cwestiwn 23f: A oedd ffrwythau ffres ar gael?

Ysbytai Hywel Dda	Bob amser	Y rhan fwyaf o'r amser	Anaml	Byth	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	3	3	0	0	6
Ysbyty Tywysog Philip	14	1	2	5	22
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	0	1	2	0	3
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	24	12	4	0	40
Hywel Dda	41	17	8	5	71
Pob Ymateb (Cymru)	332 (51%)	142 (22%)	105 (16%)	72 (11%)	651

***Ffynhonnell*: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai**

Cwestiwn 23g: A oedd diodydd ar gael rhwng prydau?

Ysbytai Hywel Dda	Bob amser	Y rhan fwyaf o'r amser	Anaml	Byth	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	4	2	0	0	6
Ysbyty Tywysog Philip	15	3	5	1	24
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	1	0	2	0	3
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	30	5	5	1	41
Hywel Dda	50	10	12	2	74
Pob Ymateb (Cymru)	458 (69%)	142 (21%)	46 (7%)	19 (3%)	665

***Ffynhonnell**: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai*

Cwestiwn 23h: A oedd byrbrdau ar gael rhwng prydau?

Ysbytai Hywel Dda	Bob amser	Y rhan fwyaf o'r amser	Anaml	Byth	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	3	0	2	0	5
Ysbyty Tywysog Philip	5	0	5	8	18
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	0	0	0	3	3
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	7	3	13	12	35
Hywel Dda	15	3	20	23	61
Pob Ymateb (Cymru)	143 (23%)	95 (15%)	160 (26%)	217 (35%)	615

***Ffynhonnell**: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai*

Cwestiwn 23i: A oedd yna ddŵr yfed ffres ar gael gydol y dydd?

Ysbytai Hywel Dda	Bob amser	Y rhan fwyaf o'r amser	Anaml	Byth	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	5	1	0	0	6
Ysbyty Tywysog Philip	22	0	0	0	22
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	2	1	0	0	3
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	35	3	1	1	40
Hywel Dda	64	5	1	1	71
Pob Ymateb (Cymru)	569 (85%)	85 (13%)	13 (2%)	6 (1%)	673

***Ffynhonnell**: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai*

Cwestiwn 23j: A gafodd eich bwyd ei weini ar y tymheredd y disgwyliech iddo fod?

Ysbytai Hywel Dda	Bob amser	Y rhan fwyaf o'r amser	Anaml	Byth	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	3	2	1	0	6
Ysbyty Tywysog Philip	18	5	0	0	23
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	0	3	0	0	3
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	26	10	5	0	41
Hywel Dda	47	20	6	0	73
Pob Ymateb (Cymru)	361 (53%)	203 (30%)	68 (10%)	45 (7%)	677

***Ffynhonnell*: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai**

Cwestiwn 24: A gawsoch ddigon o fwyd?

Ysbytai Hywel Dda	Do	Do, gormod	Naddo, dim digon	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	3	2	1	6
Ysbyty Tywysog Philip	17	4	2	23
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	3	0	0	3
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	30	3	8	41
Hywel Dda	53	9	11	73
Pob Ymateb (Cymru)	498 (73%)	92 (14%)	91 (13%)	681

***Ffynhonnell**: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai*

Cwestiwn 25a: Beth yw eich barn ar flas y bwyd a gawsoch?

Ysbytai Hywel Dda	Ardderchog	Da	Derbyniol	Gwael	Gwael iawn	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	1	2	2	1	0	6
Ysbyty Tywysog Philip	8	12	4	0	0	24
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	0	1	1	1	1	4
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	2	16	20	2	1	41
Hywel Dda	11	31	27	4	2	75
Pob Ymateb (Cymru)	114 (17%)	254 (37%)	190 (28%)	77 (11%)	43 (6%)	678

***Ffynhonnell*: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai**

Cwestiwn 25b: Beth yw eich barn ar ymddangosiad y bwyd a gawsoch?

Ysbytai Hywel Dda	Ardderchog	Da	Derbyniol	Gwael	Gwael iawn	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	1	2	2	0	1	6
Ysbyty Tywysog Philip	8	9	6	0	0	23
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	0	2	1	1	0	4
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	1	16	17	6	1	41
Hywel Dda	10	29	26	7	2	74
Pob Ymateb (Cymru)	113 (17%)	260 (39%)	186 (28%)	62 (9%)	46 (7%)	667

***Ffynhonnell*: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai**

Cwestiwn 25c: Beth yw eich barn ar iachusrwydd y bwyd a gawsoch?

Ysbytai Hywel Dda	Rhagorol	Da	Derbyniol	Gwael	Gwael iawn	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	1	2	3	0	0	6
Ysbyty Tywysog Philip	9	9	5	0	0	23
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	1	0	2	1	0	4
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	2	17	19	1	1	40
Hywel Dda	13	28	29	2	1	73
Pob Ymateb (Cymru)	118 (18%)	257 (39%)	198 (30%)	61 (9%)	33 (5%)	667

***Ffynhonnell*: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai**

Cwestiwn 25d: Beth yw eich barn ar eich boddhad cyffredinol o’r bwyd a gawsoch?

Ysbytai Hywel Dda	Rhagorol	Da	Derbyniol	Gwael	Gwael iawn	Nifer yr ymatebion
Ysbyty Cyffredinol Bronglais	1	1	2	2	0	6
Ysbyty Tywysog Philip	7	9	6	1	0	23
Ysbyty Cyffredinol Gorllewin Cymru	1	0	2	1	0	4
Ysbyty Cyffredinol Llwynhelyg	2	17	18	2	1	40
Hywel Dda	11	27	28	6	1	73
Pob Ymateb (Cymru)	125 (19%)	243 (36%)	179 (27%)	66 (10%)	56 (8%)	669

***Ffynhonnell**: Arolwg Swyddfa Archwilio Cymru o Gleifion Ysbytai*

Swyddfa Archwilio Cymru
24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd CF11 9LJ
Ffôn: 029 2032 0500
Ffacs: 029 2032 0600
Ffôn Testun: 029 2032 0660
E-bost: info@wao.gov.uk
Gwefan: www.wao.gov.uk